

MILOŠ JAGODIĆ

University of Belgrade, Faculty of Philosophy
mjagodic@f.bg.ac.rs

LIBRARY OF THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE PRINCIPALITY OF SERBIA IN 1846¹

Abstract: This paper presents the content of the library fund (a list of books, periodicals and manuscripts) of the library of the Ministry of Foreign Affairs of the Principality of Serbia in 1846. The fund was quantitatively analyzed according to the languages in which the works were written. The paper also explains when, how and why some titles were acquired for the library. The paper was written on the basis of relevant literature and published and unpublished archival materials of Serbian origin.

Keywords: Ministry of Foreign Affairs, Serbia, library, book, Miloš Obrenović, Constitutionalists.

The Prince's Office of Prince Miloš Obrenović, the Ministry of Foreign Affairs of Serbia and their libraries were much written about in the Serbian historiography.² In the fund of the Main Control of the Archives of Serbia there is an inventory of the Ministry of Foreign Affairs from 1845 that includes a list of its entire library holdings from 1846. This is, therefore, a library of the Prince's Office, which was in 1839 inherited by its Foreign Office, i.e. the Ministry of Foreign Affairs. On the basis of this list it can be seen which books were available to their officials at the time when the institutions of the autonomous Principality of Serbia were established. Additional archival research made it possible to partly reconstruct the way the said library funds were formed. All dates in the main text are listed according to the new calendar and footnotes when quoting documents list both the old and the new calendar.

The Prince's Office was founded in the Second Serbian Uprising as a personal office of Prince Miloš. It functioned continuously during his first reign. It was a central institution through which the Prince managed all state affairs. In 1833 it was divided into two departments, foreign and internal. In 1835 the office was renamed into the Prince's Cabinet

¹ The paper was written as a result on the project Serbian nation – integrative and disintegrative processes (no. 177014) funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of Republic Serbia.

² Popović 2005; NE III 1928: 955-958; Milčić-Grčić 1967; Ljušić 1986: 207, 221-223, 407; Ljušić 2005: 25-37; Durković-Jakšić 1963: 129-134; Kovijanić 1990: 3-16.

and in 1837 into the Court Office. The final organization of the office was established in 1839, with the adoption of the Law on the Prince's Office (*Establishment of the Prince's Office*), based on Article 5 of the Constitution of 1838, which provided for the establishment of the Ministry of Foreign Affairs. According to this Law, the head of the Prince's Office was a Prince's representative, who was also the Minister of Foreign Affairs. It also employed the following officers: a director, two secretaries and higher clerks, one docket, archivist, and registrar, translators of foreign languages (with the exception of Turkish and Greek), the Turkish language interpreter, the scribe of the Greek language and two clerks.³

During the first reign of Prince Miloš, the Prince's Office was located in the central area on the first floor of his house in Kragujevac. Scribes worked there, one of whom was called the Prince's secretary; the Prince conducted the most important business with him. The office walls were decorated with the portraits of Prince Miloš, Russian tsars and dignitaries, Sultan Mahmud II, Napoleon Bonaparte and the flag of Serbia from the time of the First Serbian Uprising. In the office there was a table just for newspapers and other mail. There was also a globe, maps of European countries, copper engravings of Serbian rulers from the Nemanjić dynasty and a library.⁴

After the capital was moved from Kragujevac to Belgrade and the dynasties changed, in 1844 Prince Aleksandar Karađorđević moved to a house of the famous Constitutional champion Stojan Simić, which was purchased by the state in order to become the royal residence. Over time, it became known as Konak, The Grand Konak, or The Old Konak. Serbian rulers stayed there until the May Coup in 1903 and after that the building was demolished. It was located in the present-day (2014) Street of King Milan, between the Belgrade City Assembly and the residence of the President of the Republic of Serbia. The Prince's Office was located in a separate building next to the Prince's Court and it was called The Small Konak. That building housed various state government offices for decades, including Prince Mihailo as heir to the throne during the second reign of his father. It was demolished in the early 1880's in order for the court complex to be expanded.⁵

In September 1845, the officials of the Prince's Office and the Ministry of Foreign Affairs were deployed in five rooms of the Small Konak. The Director and the Turkish translator worked in separate rooms, the third room was shared by the secretaries and senior clerks, while the fourth room was shared by dockets, registrars, dispatchers and scribes, with the fifth room being used for meetings. The archive of the Prince's Office was located on the ground floor of a separate house that was rented. It belonged to a certain Ilija Popović who was deceased at the time. The shelves of the "archive store" contained old and current acts, an old flag wrapped in a cloth, a wooden crate with 108 old seals, two lead Serbian coat of arms, six copper etchings, a map of Serbia, four hydrographic maps of Europe, a torn map of the Caucasus, a map of Greece, a map of Asian Russia and three maps of Derdap. In the same room a library was located; the books were arranged on "four simple shelves".⁶ Thus, it can be concluded that the archivist in the Prince's Office was also the

³ Ljušić 1986: 207, 222; Ljušić 2005: 26-33; Popović 2005: 61-64; Radojević 2004: 56; *Srpske novine* 1839: 6.

⁴ Đurković-Jakšić 1963: 132; Popović 2005: 46; Ljušić 1986: 207.

⁵ Jovanović 2009: 48-49, 52; Popović 2005: 94; Kanic 1986: 68-71; Ljušić 2005: 35-37.

⁶ AS, MC, 1846, Φ 5 P 55, Minister of Foreign Affairs A. Petronijević to the State Council, no. 1273, 30. 8/11. 9. 1845. and an addition to this act: inventory of the property of the "Prince's Office and the Ministry of Foreign Affairs".

librarian.⁷

The Ministry of Foreign Affairs submitted a list of its library fund on 18 March 1846 at the request of the General Control (the State Audit Institution of the Principality of Serbia). The list was compiled according to the language in which the books were printed, but it only contained their titles, without the authors' names, cities and years of publication.⁸ In this paper we supplemented this data in square brackets wherever possible.⁹ The original list contained a section entitled "Notes". To save space we omitted this from the table and put the text from these notes next to the individual titles. The Serbian and Slavic titles have been transcribed into modern spelling. In 1852 and 1855 the Ministry of Foreign Affairs gave all the books from the library that were not necessary in their work to the library of the Ministry of Education.¹⁰ The ordinal number of the titles given to the Ministry of Education in the list below is marked in bold font.

Table 1: *Fund of the library of the Ministry of Foreign Affairs in 1846*

List of books in the archive of the Prince's Ministry of Foreign Affairs			
Ordinal number	How many parts the book has	How many pieces of each part the book contains	
I Books in French			
1	83	83	<i>Dictionnaire de la conversation et de la lecture</i> , [Paris, 1832-1839]. ¹¹
2	8	8	[Georg Friedrich de Martens], <i>Recueil des principaux traités d'alliance, de paix, de trêve ... : conclus par les puissances de l'Europe ... depuis 1761 jusqu'à présent</i> , [Gottingue, 1817-1835].
3	7	10	[Georg Friedrich de Martens, Karl von Martens, Friedrich Saalfeld], <i>Supplément au Recueil des principaux traités d'alliance, de paix, de trêve</i> , [Gottingue, 1817-1830].

⁷ The archivist of the Ministry of Foreign Affairs from 13 November 1845 to 12 November 1847 was Aleksa Romanović, Popović 1999: 34.

⁸ AS, MC, 1846, Ф 5 П 55, the Main Control to the Ministry of Foreign Affairs, no. 861, 14/26. 11. 1845; Ministry of Foreign Affairs to the Main Control, no. 2075, 6/18. 3. 1846. and an addition to this act: inventory of the property of the "Prince's Office and the Ministry of Foreign Affairs"; *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, document number (=doc. no.) 63, 68.

⁹ Full bibliographic units of foreign titles in the Latin script were found on the website www.worldcat.org, while Russian, Wallachian, Bulgarian and Greek titles were found on various internet sites via the search engine google.com. Serbian, Old Slavic and Yugoslav titles were found in the book *Каталог књига на језицима југословенских народа 1519-1867*, Београд 1973. We could not establish some or all of the bibliographic elements for certain titles, especially if the book had several editions.

¹⁰ Hence, the unique library of the Ministry of Foreign Affairs, which was founded during the first reign of Prince Miloš, was closed in 1852. The list of the books that were handed over was published without the names of the authors, the place and year of publication and with certain mistakes in the titles, *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, doc. no. 92, 92₁, 92₂, 92₃.

¹¹ This dictionary goes only up to *до par* and there are two copies, one copy is incomplete, only 247 pieces.

4	6	6	[Georg Friedrich de Martens, continué par Frédéric Murhard], <i>Nouveau recueil de traités d'alliance, de paix, de trêve ... et de plusieurs autres actes servant à la connaissance des relations étrangères des puissances ... De l'Europe ... depuis 1808 jusqu'à présent, nouvelle série</i> , [Gottingue, 1837-1840].
5	15	15	[Christophe de Koch, Frédéric Schoell], <i>Histoire abrégée des traités de paix entre les puissances de l'Europe depuis la paix de Westphalie</i> , [Bruxelles, 1837-1838].
6	4	4	[Ami Boué], <i>La Turquie d'Europe</i> , [Paris 1840].
7	3	3	[Gaëtan de Raxis de Flassan], <i>Histoire du congrès de Vienne</i> , [Paris 1829].
8	7	7	[Gaëtan de Raxis de Flassan], <i>Histoire générale et raisonnée de la diplomatie française; ou de la politique de la France, depuis la fondation de la monarchie, jusqu'à la fin du règne de Louis XVI; avec des tables chronologiques de tous les traités conclus par la France</i> , [Paris 1811].
9	2	2	[Antonio-Pablo de Pebrer, J. M. Jacobi], <i>Histoire financière et statistique générale de l'empire Britannique</i> , [Paris first edition 1834 or second edition 1839].
10	2	2	[Thomas Xavier Bianchi], <i>Dictionnaire français-turc et turc-français</i> .
11	3	3	[Christophe de Koch, Frédéric Schoell], <i>Histoire abrégée des traités de paix entre les puissances de l'Europe depuis la paix de Westphalie</i> , [Bruxelles, 1837-1838]. ¹²
12	1	1	<i>Poids de la Moldovalachie dans la question d'Orient : coup d'oeil sur la dernière occupation militaire russe de ses provinces</i> , [Paris 1838].
13	1	1	[H. Molineau], <i>De la jonction du Danube au Rhin, à l'Aar en Suisse, au Neckar, et au Lac de Constance</i> , [Paris 1837]. ¹³
14	1	1	[Adriano Balbi], <i>Abrégé de géographie rédigé sur un nouveau plan d'après les dernières traités de paix et les découvertes les plus récentes</i> , [Paris 1838].
15	8	8	[Jean Dumont baron de Carlsroon, Jean Rousset de Missy, Jean Barbeyrac], <i>Corps universel diplomatique du droit des gens; contenant vn recueil des traités d'alliance, de paix, de treve, de neutralité, de commerce, d'échange etc.</i> , [Amsterdam 1726-1731].
16	5	5	[Jean Dumont baron de Carlsroon, Jean Barbeyrac, J. Rousset], <i>Supplément au Corps universel diplomatique du droit des gens etc.</i> , [Amsterdam 1739].
17	4	2	[Jean Le Clerc, Jean Neaulme], <i>Negociations secretes touchant la paix de Munster et d'Osnabrug</i> , [1726].
18	2	2	[J -Y de Saint-Priest], <i>Histoire des traités de paix, et autres negotiations du dix-septième siecle, depuis la paix de Vervins, jusqu'à la paix de Nimegue etc.</i> , [Amsterdam, 1725].
19	6	6	<i>Archives diplomatiques pour l'histoire du tems et des états</i> , [Stuttgart, Tübingen, the issue of the journal cannot be established].
20	1	1	[Joseph Lieutaud], <i>Précis de la matiere médicale : contenant les connoissances les plus utiles sur l'histoire, la nature, les vertus & les doses des médicamens etc.</i> , [Paris, there are several editions, it cannot be established which one].
21	1	1	[Joseph Lieutaud], <i>Précis de la médecine pratique : contenant l'histoire des maladies & la maniere de les traiter etc.</i> , [Paris, there are several editions, it cannot be established which one].
22	2	2	[Cyprien Robert], <i>Les Slaves de Turquie : Serbes, Monténégrins, Bosniaques, Albanais et Bulgares : leur ressources, leur tendances et leurs progrès politiques</i> , [Paris, 1844].
23	1	1	[William Wilkinson, Jean Bernard Marie Alexandre Dezos de La Roquette], <i>Tableau historique géographique et politique de la Moldavie et de la Valachie</i> , [Paris, 1821].
24	1	1	[François de Salignac de La Mothe- Fénelon], <i>Les aventures de Télémaque : fils d'Ulysse</i> , [there are several editions; the place and year of publication cannot be established].
25	1	1	[Jacques Maximilien Benjamin Bins De Saint-Victor], <i>L'Espérance. Poème</i> , [Paris, there are several editions, it cannot be established which one].
26	/	/	[Jean-Pierre Claris de Florian], <i>Nouvelles de Florian</i> , [there are several editions; the place and the year of publication cannot be established].
27	1	1	<i>Lettre au principal rédacteur du Journal des débats, en réponse aux articles publiés par ce Journal, sur le discours de l'empereur de Russie a la députation de Varsovie</i> , [Paris, 1835].
28	1	1	<i>Le Magasin pittoresque</i> , [the issue of the journal cannot be established].
29	2	2	[Christophe de Koch, Frédéric Schoell], <i>Histoire abrégée des traités de paix entre les puissances de l'Europe depuis la paix de Westphalie</i> , [Bruxelles, 1837-1838]. ¹⁴
30	1	1	[Désiré Raoul-Rochette], <i>Remarques sur un ouvrage intitulé Antiquités grecques du Bosphore-Cimmérien</i> , [St. Pétersbourg, 1823].

¹² These three pieces are parts 15, 16 and 18; there are no others.

¹³ There are three copies.

¹⁴ These two pieces are parts 3 and 4.

31	1	1	<i>Six Codes : Precedes de la Charte Constitutionnelle et de ses lois Organiques</i> , [Paris, 1828].
32	2	1	[Joseph-André Rogron], <i>Code d'instruction criminelle</i> , [Paris, 1839].
33	1	1	<i>La France littéraire</i> . ¹⁵
34	3	3	[J. J. Barthélemy], <i>Voyage du jeune Anacharsis en Grèce, dans le milieu du quatrième siècle avant l'ère vulgaire</i> , [there are several editions; the place and year of publication cannot be established]. ¹⁶
35	2	2	[Temple Stanyan], <i>Histoire de Grèce</i> , [Amsterdam 1744].
36	1	1	[H. Rohault], <i>Projet d'hôpital pour 1500 malades</i> , [Paris 1810].
37	1	1	[H. Meisel], <i>Cours de style diplomatique [t. 1]</i> , [Paris 1823].
38	2	1	[Johann Daniel Gotthilf Weiler, Johannes Lang], <i>Nouveau dictionnaire raisonné portatif allemand-français : redigé d'après les meilleurs dictionnaires des deux langues</i> , [Ulm, 1804].

II Books in German

39	1	1	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1827. ¹⁷
40	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1829.
41	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1830.
42	3	3	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1831. ¹⁸
43	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1832.
44	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1833.
45	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1834.
46	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1835.
47	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1836.
48	4	4	<i>Allgemeine Zeitung</i> of 1837.
49	10	10	[Joseph Hammer], <i>Geschichte des osmanischen Reiches: Grossentheils aus bisher unbenützten Handschriften und Archiven</i> , [Pest, 1827-1835].
50	12	13	<i>Allgemeine deutsche Real-Encyclopädie für die gebildeten Stände (Conversations Lexicon)</i> , [Leipzig 1827]. ¹⁹
51	2	2	[Ludwig Heinrich von Jakob], <i>Die Staatsfinanzwissenschaft: theoretisch und praktisch dargestellt und durch Beispiele aus der neuern Finanzgeschichte europäischer Staaten</i> , [Halle, 1821].
52	3	3	[Friedrich Wilhelm von Thiersch], <i>Ueber gelehrte Schulen, mit besonderer Rücksicht auf Bayern</i> , [Stuttgart, 1826].
53	25	25	<i>Neueste Staats-Akten und Urkunden in monatlichen heften</i> [Stuttgart, 1825-1833]. ²⁰
54	2	2	<i>Das Leben Napoleons, dargestellt in lithographirten Bildern 2,3</i> , [Frankfurt 1832, 1833]. ²¹
55	4	4	<i>Europa, chronik der gebildeten welt</i> , [Leipzig und Stuttgart, 1835-]
56	1	1	[Johann Hübner], <i>Johann Hübners Reales staats-, zeitung- und conversations-lexicon</i> , [Leipzig, there are several editions, the year of publication cannot be established].
57	1	1	[Carl August Malchus], <i>Die Sparcassen in Europa: darstellung der statutenmässigen Einrichtungen der grossen Mehrzahl von solchen in Europa</i> , [Heidelberg, 1820].
58	8	8	[Ernst Hermann Joseph Münch], <i>Allgemeine Geschichte der neuesten Zeit von dem Ende des großen Kampfes der europäischen Mächte wider Napoleon Bonaparte bis auf unsere Tage</i> , [Leipzig 1833-1838].
59	8	8	[Karl von Rotteck], <i>Allgemeine Geschichte vom Anfang der historischen Kenntniss bis auf unsere Zeiten</i> , [Freiburg im Breisgau 1833-1834].
60	1	1	<i>Hof- und Staats-Schematismus des Österreichischen Kaiserthumes</i> , 1842.
61	1	1	<i>Conversations-lexicon. Neue folge</i> [Leipzig, F.A. Brockhaus, 2, 1826]. ²²
62	1	1	[Andreas Engelhart], <i>Allgemeiner österreichischer oder neuester Wiener Secretär, für alle im Geschäfts- und gemeinen Leben, so wie in freundschaftlichen Verhältnissen vorkommenden Fälle...</i> , [Wien, 1828 или 1835].

¹⁵ This is part 20.

¹⁶ These are parts 1, 2 and 6.

¹⁷ This is part 4.

¹⁸ These are parts 1, 3 and 4.

¹⁹ Part 12; there is no volume two, there is volume one.

²⁰ This book has 30 parts, parts 6, 12, 16 and 24 are missing.

²¹ Parts 2 and 3.

²² Second volume of part 2.

63	3	3	[Franz Schams], <i>Ungarns Weinbau in seinem ganzen Umfange, oder vollständige Beschreibung sämmtlicher berühmten Weingebirge des ungarischen Reichs in statistisch-topographisch-naturhistorischer und ökonomischer Hinsicht</i> , [Pesth, 1832, 1833].
64	1	1	<i>Zeitschrift für Weinbau und Weinbereitung in Ungarn : für Weinbergsbesitzer, Winzer und Landwirthe von Franz Schams</i> , [Pesth, 1836-1838].
65	1	1	[Christian Andreas Zipser], <i>Franz der Erste, Kaiser von Österreich : geehrt im Tode wie im Leben</i> , [Stuttgart, 1836].
66	1	1	<i>Hof- und Staats-Schematismus des Österreichischen Kaiserthumes für Jahr 1832</i> , [Wien].
67	1	1	[Pavel Jozef Šafárik], <i>Geschichte der Slavischen Sprache und Literatur nach allen Mundarten</i> , [Prag, 1809 or Ofen, 1826].
68	2	2	[Vuk Stefanović Karadžić], <i>Volkslieder der Serben 1, 2</i> , [Halle, 1825, 1826].
69	1	1	[Christian Andreas Zipser], <i>Ueber die Statution in Ungarn...</i> , [Kaschau, 1834].
70	1	1	[Johan Valentin Meidinger], <i>Praktische französische Grammatik</i> , [there are several editions, the year and place of publication cannot be established].
71	1	1	<i>Militär- Schematismus des österreichischen Kaiserthums für Jahr 1832, 1835</i> .
72	1	1	[Placidus Ignatius Braun], <i>Geschichte des Kollegiums der Jesuiten in Augsburg</i> [München, 1822].
73	8	8	[J. B. Schütz], <i>Allgemeine Weltgeschichte für Denkende und Gebildete Leser 1-8</i> , [Weimar, 1811].
74	1	1	[Franz Gräffer], <i>Lesebuch zum Gebrauche für Tochterschulen</i> , [Kaschau, 1822].
75	1	1	[François de Salignac de La Mothe- Fénelon], <i>Die Begebenheiten des Prinzen von Ithaca: oder, der seinen Vater Ulysses suchende Telemach, aus dem Französischen</i> , [there are several editions, the year and place of publication cannot be established].
76	1	1	[Johann Andreas Christian Löhr], <i>Untersuchung der Frage: Warum wirkt das Predigtamt so wenig auf die Sittlichkeit der Menschen?</i> , [Frankfurt, 1792].
77	1	1	[Johann Michael Schulek], <i>Taschenbuch der Verbandslehre für angehende und praktische Wundärzte</i> , [Wien, 1834].
78	1	1	[J. L. Doussin-Dubreuil], <i>Ausführliche Darstellung der Ursachen, Wirkungen und Heilmittel der in unsern Tagen so häufigen Verschleimungen</i> , [Ilmenau, there are four editions 1823-1826; we could not establish which one].
79	1	1	[Wilhelm Traugott Krug], <i>Dikèaopolitik oder Neue restaurazion der staatswissenschaft mittels des rechtsgesetzes</i> , [Leipzig, 1824].
80	1	1	[Johann von Csaplovics], <i>Slavonien und zum Theil Croatien : ein Beitrag zur Völker - und Länderkunde. Theils aus eigener Ansicht und Erfahrung(1809-1812), theils auch aus späteren zuverlässigen Mittheilungen der Insassen</i> , [Pesth, 1819]. ²³
81	1	1	[Anton J. Pföter], <i>Betrachtungen über die Quellen und Folgen der merkwürdigsten Revolutionen unseres Jahrhunderts...</i> , [Wien, 1794].
82	1	1	[Wilhelm Binder], <i>Fürst Clemens von Metternich und sein Zeit-Alter: eine geschichtlich-biographische Darstellung</i> , [Ludwigsburg, 1836]. ²⁴
83	1	1	<i>Durch welche Mittel lässt sich die Verbreitung der magyarischen Sprache unter den Einwohnern Ungarns am sichersten erzielen?</i> , [Basel, 1834]. ²⁵
84	1	1	<i>(Stimmen) aus Ungarn angeregt durch den bevorstehenden Landtag : Mit besonderer Rücksicht auf die jüngst erschienene Schrift: "Oesterreich und dessen Zukunft"</i> , [1843].
85	1	1	[Heinrich Zschokke], <i>Der Krieg des deutschen Volks im Anfang des neunzehnten Jahrhunderts</i> [the year and place of publication cannot be established].
86	1	1	<i>Anleitung zur lateinische sprache</i> , [the author, the year and place of publication cannot be established]. ²⁶
87	1	1	[Mátyás Béli], <i>Meliböi [pseud.] Ungarischer Sprachmeister in einter Ganz veränderten Gestalt...</i> , [there are several editions; we could not establish which one].
88	1	1	[Carl Friedrich Splittegarb], <i>Deutsche Sprachlehre für Anfänger: mit Aufgaben</i> , [there are several editions; the year and place of publication cannot be established].
89	2	2	[Hoffmann von Fallersleben], <i>Unpolitische Lieder</i> , [Hamburg 1840, 1841].
90	1	1	[Horace; Christoph Martin Wieland], <i>Die Briefe des Horaz</i> , [Wien, 1793]. ²⁷
91	12	12	[Friedrich von Schiller], <i>Schillers sämmtliche Werke: in zwölf Bänden</i> , [Stuttgart, Tübingen, 1838].

²³ Part 2.

²⁴ There are four copies.

²⁵ Two copies.

²⁶ Part 2.

²⁷ Part 1.

92	3	3	[Christoph Martin Wieland], <i>Der goldne spiegel; oder: Die Könige von Scheschian, eine wahre geschichte</i> , [Leipzig, 1839 or Reuttligen, 1786]. ²⁸
93	24	24	[Franz Herrmann Czech], <i>Versinnlichte Denk- und Sprachlehre: mit Anwendung auf die Religions- und Sittenlehre und auf das Leben</i> , [Wien, 1836-1838 or 1844].
94	1	1	[Georg Benedikt Winer], <i>Comparative Darstellung des Lehrbegriffs der verschiedenen christlichen Kirchenparteien</i> , [Leipzig, 1837].
95	1	1	[Wilhelm Stolze], <i>Lehrbuch der Deutschen Stenographie</i> , [Berlin, 1841].
96	1	1	[Leo Graf von Thun], <i>Die Stellung der Slowaken in Ungarn beleuchtet</i> , [Prag, 1843].
97	1	1	[Hermann Meynert], <i>Geschichte Oesterreich's seiner Völker und Länder und der Entwicklung seines Staatenvereines von den ältesten bis auf die neuesten Zeiten</i> , [Pesth or Wien, 1843].
98	1	1	[Alexander von Pusztay], <i>Die Ungarn in ihrem Staats- und Nationalwesen von 889 bis 1842</i> , [Leipzig, 1843]. ²⁹
99	1	1	[Carl Friccus], <i>Geschichte des Krieges in den Jahren 1813 und 1814</i> , [Altenburg, 1843]. ³⁰
100	1	1	[Generalleutenant von Lossau], <i>Charakteristik der Kriege Napoleons</i> , [Karlsruhe, 1843]. ³¹
101	2	2	[A. Grisebach], <i>Reise durch Rumelien und nach Brussa im Jahre 1839</i> , [Göttingen, 1841].
102	1	1	[Eftimie Murgu], <i>Widerlegung der Abhandlung, welche unter dem Titel vorkommt: Erweiss, dass die Wallachen nicht römischer Abkunft sind...</i> [Buda, 1830].
103	1	1	[Johann Sporschil], <i>Geschichte des Entstehens, des Wachstums und der Größe der österreichischen Monarchie</i> , [Leipzig, 1843]. ³²
104	1	1	[Antonín Jaroslav Puchmajer, Josef Dobrovský], <i>Lehrgebäude der russischen sprache. Nach dem lehrgebäude der böhmischen sprache des hrn. abbé Dobrowsky</i> , [Prag 1820 or 1843].
105	2	2	<i>Vierteljahrsschrift aus und für Ungarn, 1843</i> , [Leipzig, 1843].
106	4	4	<i>Jahrbücher der geschichte und staatskunst</i> , [Leipzig, the issue of the journal cannot be established]. ³³
107	1	1	[Max Wilhelm Götzinger], <i>Die deutsche Sprache Th. 2</i> , [Stuttgart, 1839]. ³⁴
108	1	1	[Christian Heinrich Touchy], <i>Das Ganze des Gartenbaues, oder: praktische Anweisung, wie man seine Küchen- Baum- und Blumen-Gärten ohne Hülfe einen gelehrten Gärtners selbst aufs beste besorgen...</i> [Leipzig, 1802].
109	1	1	[Gottlieb August Wimmer], <i>Über die Barmherzigkeit Gottes, welche sich im Leben und im Tode Franz I.</i> , [Güns, 1835]. ³⁵
110	1	1	[Anton Wilhelm Florentin von Zuccalmaglio], <i>Slawische Balalaika</i> , [Leipzig, 1843].
111	1	1	[Vuk S Karadžić], <i>Serbische Hochzeitslieder</i> , [Pest, 1826].
112	1	1	[Pavel Jozef Šafárik, Wawrzyniec Surowiecki], <i>Über die Abkunft der Slawen: nach Lorenz Surowiecki</i> , [Ofen, 1828].
113	1	1	[Anton-Joseph Doležálek], <i>Nachricht von der Verfassung des Blinden-Instituts in Pesth...</i> , [Pesth, 1836].
114	1	1	[Vuk S. Karadžić], <i>Montenegro und die Montenegriner: ein Beitrag zur Kenntniss der europäischen Türkei und des serbischen Volkes</i> , [Stuttgart, Tübingen, 1837].
115	1	1	[Wilhelm Richter], <i>Serbiens Zustände unter dem Fürsten Milosch bis zu dessen Regierungs-Entsagung im Jahre 1839, etc.</i> , [Leipzig, 1840].
116	1	1	[Johann Wolfgang von Goethe], <i>Goethes sämtliche Schriften</i> , [Wien, 1810-1817]. ³⁶
117	1	1	[J. C. G. Pabst], <i>Tabelle zur Berechnung des Mauerziegelbedarfs bei Bauten</i> , [Leipzig, s. a.].
118	1	1	<i>Kalender für den sächsischen Berg- und Hüttenmann auf das Jahr 1835</i> , [Freiberg].
119	1	1	[Josef Dobrovský], <i>Entwurf zu einem allgemeinen Etymologikon der slawischen Sprachen</i> , [Prag, 1813].

²⁸ Parts 2, 3 and 4.

²⁹ Volume 1.

³⁰ Part 1.

³¹ Volume one.

³² Part 1.

³³ For July, August, September and October.

³⁴ Part 2.

³⁵ There are four copies.

³⁶ Part 12.

120	1	1	[Mathias Hauser, Wilhelm Kluger von Teschenberg], <i>Analytische Abhandlung der Anfangsgründe der Mathematik</i> , [Wien, 1780]. ³⁷
121	1	1	<i>Neue militärische Zeitschrift</i> , [the issue of the journal cannot be established].
122	1	1	[Franz Schuselka], <i>Ist Oesterreich deutsch?</i> , [Leipzig, 1843].
123	1	1	[Adam Mickiewicz, Gustav Siegfried], <i>Vorlesungen über slawische Literatur und Zustände</i> , [Leipzig 1840 or 1843].
124	1	1	[Christian Gottlob Bröder], <i>Christian Gottlob Bröders Wörterbuch zu seiner kleinen lateinischen Grammatik für Anfänger</i> , [Leipzig, there are several editions; we could not establish which one].
125	1	1	<i>Rechenkunst zum Gebrauche der Gymnasien und grammatischen Schulen in dem Königreiche Ungarn, und den damit verbundenen Provinzen 1</i> , [Ofen, 1788]. ³⁸
126	1	1	[Albert Hugo], <i>Croquis aus Ungarn</i> , [Leipzig, 1843].
127	1	1	<i>Neues Hilfsmittel die russische Sprache leichter zu verstehen, vorzüglich für Böhmen, zum Theile auch für Deutsche, -Auszug aus Heyms russischer Sprachlehre</i> , [Prag, 1799].
128	1	1	<i>Kurze Biographie des Herrn Joachim Vuits, neuesten Illyrisch-Serbischen Schriftstellers. Ausgezogen aus seinen Werken, Journals und Manuscripten</i> , [Budapest, 1826]. ³⁹
129	1	1	<i>Die Lektionen, Episteln und Evangelien auf alle Sonn-und Feyertage des ganzen Jahrs: mit beygefügeter Passions-oder Leidensgeschichte unsres Heilandes</i> , [Innsbruck, Wien, 1783].
130	1	1	[Robert Jean Des Pepliers, Johann Theodor Jablonski], <i>La parfaite Grammaire royale française & allemande, das ist: Vollkommene königl. frantz. teutsche Grammatica</i> , [Leipzig, there are several editions; we could not establish which one].
131	1	1	<i>Phosphorus</i> , [Jena, 1819].
132	1	1	[Stefan Novaković], <i>Kurzgefasste Abhandlung über die Verdienste und Schicksale der serbischen oder ratischen Nation in dem Königreiche Hungarn: mit einem Anhang der derselben verliehenen Privilegien</i> , [Neusatz, 1791].
133	1	1	<i>Rechenbuch für die Schüler der deutschen Schulen in den k. k. Staaten. 2. Für Normal- und Hauptschulen</i> , [Innsbruck, 1801]. ⁴⁰
134	2	2	[Barry Edward O'Meara, Friedrich Schott], <i>Napoleon in der Verbannung oder eine Stimme aus St. Helena...</i> , [Dresden, 1822]. ⁴¹
135	1	1	[Johannes, Chrysostomus, N. Yasnowsky], <i>Die heilige Lithurgie von unserem heiligen Vater Johannes Chrysostomus: nebst den Gebeten aus der Lithurgie des heiligen Basilus des Großen Erzbischof von Cäsarea in Kappadocien</i> , [there are several editions; the year and place of publication could not be established].
136	1	1	[Karl Joseph von Drechsel], <i>Ueber das Schulwesen in Bayern...</i> [Muenchen, 1832].
137	1	1	[Christian Sommer], <i>Gesetzbuch über das gerichtliche Verfahren in Criminal Sachen</i> , [Aachen, 1811].
138	1	1	[Frederick Marryat; Carl Kolb], <i>Kapitän Marryat's sämtliche Werke</i> , [Stuttgart, 1845]. ⁴²
139	2	2	<i>Sammlung der vorzüglichsten Werke deutscher Dichter und Prosaisten: Salomon Gessner</i> , [Wien, 1789-1790].
140	3	3	[August Ehrenstein], <i>Miniaturgemälde aus der Länder- und Völkerkunde von den Sitten, Gebräuchen...</i> , [Leipzig]. ⁴³
141	1	1	[Eduard Duller], <i>Maria Theresia und ihre Zeit</i> , [Wiesbaden, 1844].
142	1	1	[Georg Herwegh], <i>Gedichte eines Lebendigen. Mit einer Dedikation an den Verstorbenen</i> , [Zürich, 1841].
143	1	1	[Friedrich Seybold], <i>Süddeutsche politische Blätter</i> , [Stuttgart, 1827 or 1828; we could not establish if this was issue 1 or issue 2].
144	3	3	[Friedrich Heinrich von Strombeck], <i>Ergänzungen des Allgemeinen Landrechts für die Preußischen Staaten</i> , [Leipzig, 1823].

³⁷ Part 2.

³⁸ Part 1.

³⁹ Four copies.

⁴⁰ Part 2.

⁴¹ Parts 1 and 3.

⁴² Part 1.

⁴³ Volumes 15, 13 and 19.

145	3	3	[Friedrich Heinrich von Strombeck], <i>Ergänzungen der allgemeinen Gerichtsordnung und der allgemeinen Gebührentaxen für die Gerichte, Justizcommissarien und Notarien in den Preußischen Staaten</i> , [Leipzig, there are several editions].
146	9	9	[Julius Soden], <i>Die National-Oekonomie ...</i> , [Leipzig, there are several editions].
147	9	9	[Johann Ludwig Ehrenreich von Barth-Barthenheim], <i>Allgemeines Erwerbs- und Handelsrecht. Geschichte, Lieteratur der Gewerbs- und Handelsgesetze. Natur und Beschaffenheit der Gewerbs- und Handelsrechte. Erlangung, Ausübung und Erlangung, Ausübung und Erlöschen derselben</i> , [Wien, 1819].
148	1	1	[Thomas Jefferson; Leopold August Wilhelm Dorotheus von Henning], <i>Handbuch des Parlamentarrechts oder Darstellung der Verhandlungsweise und des Geschäftsganges beim englischen Parlament und beim Congreß der Vereinigten Staaten von Nordamerika</i> , [Berlin, 1819].
149	1	1	[Johann Ludwig Klüber], <i>Kryptographik. Lehrbuch der geheimschreibekunst (chiffri- und dechiffri- rkunst) in staats- und privatgeschäften</i> , [Tübingen, 1809].
150	2	2	[Johann Ludwig Klüber], <i>Europäisches Völkerrecht</i> , [Stuttgart, 1821].
151	1	1	[Josef Marx von Liechtenstern], <i>Ueber statistische Büreaus, ihre Geschichte, Einrichtungen und nöthigen Formen...</i> [Dresden, 1820].
152	1	1	[Johann Georg Heinrich Feder], <i>Handbuch über das Staats-, Rechnungs- und Kassenwesen...</i> , [Stuttgart, 1820].
153	3	1	<i>Jahrbücher der Geschichte und Staatskunst pro 1834</i> , [Karl Heinrich Ludwig Pölitz, Leipzig 1834]. ⁴⁴
154	15	15	<i>Jahrbücher der Geschichte und Staatskunst pro 1835</i> , [Karl Heinrich Ludwig Pölitz, Leipzig 1835]. ⁴⁵
155	4	4	[Karl Heinrich Ludwig Pölitz], <i>Die Geschichte des europäischen und amerikanischen Staatensystems aus dem Standpuncte der Politik</i> , [Leipzig, 1827].
156	3	3	[Franz Xaver von Krüll], <i>Handbuch des königlich-baierischen gemeinen bürgerlichen Rechts : mit besonderer Rücksicht auf das Fränkische und Preussische Landrecht</i> , [München, 1808].
157	2	2	<i>Wallachische Gesetze pro 1831 und 1832</i> .
158	3	3	<i>Exerzier-Reglement der Österreichisch. Armee</i> .
159	1	1	[Christian Fürchtegott Gellert], <i>Sammlung der sämtlichen Schriften</i> , [Wien 1773; it cannot be established which volume this is].
160	4	4	[Gustav Hugo], <i>Philosophische Encyclopädie für Juristen</i> , [Berlin, ca. 1800].
161	4	4	[Johann Christoph Adelung], <i>Grammatisch-kritisches Wörterbuch der hochdeutschen Mundart mit beständiger Vergleichung der übrigen Mundarten...</i> [there are several editions; the place and the year of publication cannot be established].
162	1	2	[Wilhelm Traugott Krug], <i>Krug's encyklopädisch-philosophisches Lexikon</i> , [Leipzig, 1838].
163	8	11	<i>Allgemeine politische Annalen</i> , [Carl von Rotteck; München, Stuttgart, Tübingen, 1824-]
164	1	1	[Wacl Hanka], <i>Dobrowsky's slavin, bothschaft aus böhemen an alle slavischen völker, oder beiträge zu ihrer charakteristik, zur kenntniz ihrer mythologie, ihrer geschichte und alterthümer, ihrer literatur und ihrer sprachkunde nach allen mundarten</i> , [Prag, 1834].
165	1	1	[Caspar Hirzel], <i>Practische französische Grammatik, oder vollständändiger Unterricht in der französischen Sprache</i> , [there are several editions; the place and the year of publication cannot be established].
166	1	1	<i>Reisen und Länderbeschreibungen Der Älteren und Neuesten Zeit, Eine Sammlung Der Interessantesten Werke Über Länder- und Staaten-Kunde, Geographie und Statistik</i> [Stuttgart, the year and the issue of the journal cannot be established].
167	1	1	One old book without a title.
168	1	1	[Louis Charles Auguste Steinheil], <i>Auseinandersetzung der k. k. österreichischen Ein-, Aus- und Durchfuhr-Zölle, in durchaus alphabetischer Ordnung : Zur Bequemlichkeit des Handels</i> , [Wien, 1835].
169	1	1	[Karl Gerhard Haupt], <i>Tabellarischer Abriß der vorzüglichsten Religionen und Religionsparteien der jetzigen Erdbewohner, insonderheit der christlichen Welt...</i> , [Quedlinburg, Leipzig, 1821].
170	1	1	<i>Napoleon</i> [we could not establish which book this was].

⁴⁴ Three volumes.

⁴⁵ Fifteen volumes.

III Books in Russian

171	2	2	[Иван Алексеевич Двигубский], <i>Физика (для благородных воспитанников университетского пансиона)</i> , [probably the third edition 1824-1825].
172	6	6	<i>Сын отечества: журнал словесности, истории и политики</i> . ⁴⁶
173	2	2	[Жамес Макферсон, Ермил И. Костров], <i>Оссиан, сын Фингалов, бард третьего вька: Гальския стихотворения</i> , [1792].
174	20	20	[Николай Иванович Новиков], <i>Древняя Российская Вивлиофика, содержащая в себя собрание древностей российских, до истории, географии и генеалогии российских касающихся</i> , [1773-1775 or 1788-1791].
175	11	11	[Николай Иванович Новиков], <i>Древняя российская вивлиофика: Продолжение древней российской вивлиофики</i> , [Санктпетербург, 1786-].
176	4	4	[Жан Франсуа Лагарп], <i>Лицей, или круг словесности древней и новой</i> .
177	6	6	[В. В. Измайлов], <i>Переводы в прозе Владимира Измайлова</i> , [Москва, 1819].
178	13	13	[К. Ф. К. Милот; перевел М. Багрянский], <i>Древняя и новая всеобщая история от начала мира до настоящего времени</i> ... [there are several editions].
179	8	4	[Василий Алексеевич Левшин], <i>Ручная книга сельского хозяйства для всех состояний. В VIII частях</i> , [Москва, 1801-1804].
180	3	1	<i>Жизнь, знаменитые деяния и достопамятнейшие изречения императора Александра I. Т. 1—3</i> , [Москва 1826-1827].
181	1	1	[Андрей Решетников], <i>Месяцеслов, или Полный показатель во весь год празднуемых грековосточною всероссийскою церковию святых и всех богородичных праздников</i> .
182	4	4	[Шарль Луи Монтескье], <i>О существе законов</i> , [1748].
183	6	4	[Сергей Николаевич Глинка], <i>Русская история</i> , [Москва, 1818]. ⁴⁷
184	4	4	[Ф. М. А. Вольтер], <i>История царствования Людовика XIV и Людовика XV, королей французских</i> , [Москва, 1809].
185	4	4	<i>Невский зритель, ежемесячный журнал</i> , [1820-1821].
186	7	3	<i>Победы князя Италийского, графа Александра Васильевича Суворова-Рымникского</i> .
187	27	14	[Жозеф де ла Порт], <i>Всемирный путешественник, или познание старого и нового света то-есть, описание всех по сие время известных земель в четырех частях света</i> ..., [Санкт Петербург, there are several editions].
188	4	1	[Июанн Лукьянов], <i>Описание града божия Иерусалима и святых мест, в нем и близ него находящихся, в которых совершились различные события, для рода человеческого спасительные</i> , [Москва, 1836]. ⁴⁸
189	5	5	[Понс Огюстен Аллез], <i>Курс чистой математики</i> , [Москва, several editions].
190	4	2	<i>Новейший всеобщий и полный песенник</i> , [Санкт Петербург, 1812].
191	2	2	[Александр Александрович Писарев], <i>Предметы для художников, избранные из Российской Истории, Славенскаго Баснослова и из всех русских сочинений в стихах и в прозе</i> , [Санкт Петербург, 1807].
192	6	6	[П. С. Колотов], <i>Деяния Екатерины II, императрицы и самодержицы всероссийской</i> , [Санкт Петербург, 1811].
193	4	2	[Claude Emmanuel Joseph Pierre marquis de Pastoret], <i>Зороастр, Конфуций и Магомет, сравненные как основатели вѣр, законодатели и нравоучители, с приобщением табелей их догматов, законов и нравственности</i> , [1793].
194	4	4	[Charles Batteux, Дмитрий Александрович Облеухов], <i>Начальные правила словесности, Аббата Баттё, перевел с французского и прибавлениями умножил Императорского Московского Университета кандидат Дмитрий Облеухов</i> , [Москва, 1807].
195	2	1	<i>Предмет французского просвещения ума и противоположные оному истины извлечения из разных сочинении</i> [Москва, 1816].
196	1	1	[Панкратий Платонович Сумароков], <i>Источник здравия, или Словарь всех употребительнейших снедей, приправ и напитков</i> ... [Москва, 1800].

⁴⁶ Parts 2, 3, 4, 5, 6 and 7.

⁴⁷ Parts 3, 4, 5, 6, 7 and 8.

⁴⁸ There are two copies.

197	1	1	[Pierre Joseph Alexis Roussel], <i>Тайная переписка многих великих знаменитых особ в конце XVIII столетия, или важнейшия записки, служащая для Истории онаго вѣка</i> , [1808]. ⁴⁹
198	1	1	<i>Астролог, или Новый оракул, содержащий в себе новейшии, обильнейшии и легчайшии способы гадания</i> [Санкт Петербург, there are several editions].
199	1	1	[Василий Алексеевич Плавильщиков], <i>Роспись российским книгам для чтения из библиотеки В. Плавильщикова, систематическим порядком расположенная</i> , [Санкт Петербург, 1820]. ⁵⁰
200	1	1	[Федор Денисьевич Правиков], <i>Грамматика юридическая, или Начальные правила российского правоуедения</i> , [there are several editions].
201	2	2	[Захарія Орфелин], <i>Исторія о житіи и славныхъ дѣлахъ великаго государя императора Петра Перваго самодержца всероссійскаго</i> , [Венеція 1772].
202	4	4	[Дмитрій Николаевич Бантыш-Каменскій], <i>Дѣянія знаменитыхъ полководцевъ и министровъ, служившихъ в царствование государя императора Петра Великаго</i> , [1812-1813 or 1821].
203	6	6	[Бергман Вениамин], <i>Исторія Петра Великаго</i> , [Санкт Петербург, 1833].
204	2	2	[Иоанн Адольф Гофман], <i>Иоанна Адольфа Гофмана о спокойствіе и удовальствіи челоическомъ, с немецкаго языка переведена Сергеем Волчковымъ</i> , [Санкт Петербург 1762-1763].
205	4	4	<i>Начальное руководство к наставленію юношества, или Первые понятия о вещахъ всякаго рода</i> , [Москва 1793 or 1812-1813].
206	6	3	[Царица Екатерина II], <i>Записки касательно российской истории: Сочинение государыни императрицы Екатерины II</i> , [there are several editions].
207	8	16	[Христиан Фриедрых Гермерсхаузен], <i>Хозяин и хозяйка, или должности господина и госпожи во всѣхъ видахъ и всѣхъ частяхъ, до домоводства относящихся. Перев. съ нѣмецкаго. В. Левишина</i> , [Москва, 1789].
208	4	2	[Яков Шгеллин], <i>Подлинныя анекдоты о Петре Великомъ, собранныя Яковом Штелинымъ</i> , [there are several editions].
209	2	2	[Рафаил М. Зотов], <i>Двадцатипятилетіе Европы в царствование Александра I</i> , [Санкт Петербург, 1831 or 1841].
210	2	2	[Фрерон Эли Катрин], <i>Исторія Немецкой имперіи, то есть о замечательнейшихъ происшествіяхъ и переменахъ, бывшихъ в ней со времени восстановления ея Карломъ Великимъ до императора Лотарія II</i> , [?].
211	6	6	[Сильвен Маршалль], <i>Путешествія Пифагора, знаменитого самосскаго философа, или картина древнихъ славнейшихъ народовъ</i> , [1799].
212	6	5	[И. Н. Рейпольскій], <i>Опытъ естественной исторіи, почерпнутой изъ самыхъ лучшихъ и новейшихъ иностранныхъ естествоиспытателей, для пользы и удовальствія любителей сей науки</i> , [Москва, 1818].
213	4	2	[Бланшар Пьер], <i>Картины природы и благодѣяній промысла, избранныя изъ творений Бюффона, Фенелона, Сен-Пьера, Боннета, Томсона, Бартелеми, Лафонтена, Дюпати, Шатобриана, Мармонтеля, Геснера, Юнга и другихъ знаменитыхъ писателей П. Бланишардомъ</i> , [Москва, 1822].
214	1	1	<i>Лекарство отъ задумчивости и бессонницы, или вторая часть настоящихъ русскихъ сказокъ</i> , [Санкт Петербург, 1815].
215	4	2	[Джонатан Свифт], <i>Путешествія Гулливеровы въ Лиллипутъ, Броднягу, Лапуту, Бальнибары, Глубдидриду, Лунгазу, Японію и Гуингемскую страну; сочин. Г. Свѣта 4. ч.</i> , [Москва, 1820].
216	2	2	[Афанасій Михайловичъ Щекатов], <i>Картина Россіи, изображающая исторію и географію хронологически, генеалогически и статистически...</i> [Москва, 1807].
217	4	2	[Катрин Жозеф Фердинанд Проппак], <i>Достопамятности в мире, или описание существующихъ на землѣ редкихъ произведеній природы и искусства</i> , [Москва, 1822].
218	4	2	[Режина Марин-Рош], <i>Деревенская девушка .Сочинение госпожи Режины Марин-Рош</i> , [Москва, 1805].
219	1	1	<i>Дедушкины прогулки, содержащія в себѣ 10 русскихъ сказокъ</i> , [Санкт Петербург, 1786 или 1819].
220	2	2	[Луи-Эме Мартен], <i>Письма к Софії о физикѣ, химіи и естественной исторіи</i> , [1810].
221	1	1	[Яков Борисовичъ Княжнин], <i>Сочиненія Якова Княжнина</i> , [1802-1805]. ⁵¹

⁴⁹ Part 1.

⁵⁰ Part 1.

⁵¹ Part 4.

222	5	3	[Жан Жак Бартеlemi], <i>Путешествие молодого Анахарсиса по Греции в 4 веке, до Р. Х.</i> , [1803-1819]. ⁵²
223	1	1	[Михаил Фёдорович Орлов], <i>О государственном кредите од 1832. лета</i> , [1833].
224	1	1	[Сергей Николаевич Глинка], <i>Картина историческая и политическая Порты Оттоманской, от начала существования поколения турецкаго до взятия Константинополя и до падения греческой державы, с присовокуплением о войнах турков со времени вторжения их в Европу до 1830 года</i> , [Москва, 1830].
225	3	3	[Михаил Матвеевич Херасков], <i>Полидор сын Кадма и Гармонии</i> , [there are several editions; we could not establish which one].
226	4	4	[Корнелије Тацит], <i>Летопись К. Корнелия Тацита, переведена с латинского Императорской Российской Академии членом Степаном Румовским</i> , [Санкт Петербург, 1806].
227	6	6	[Антуан Гене], <i>Иудейские письма к г. Вольтеру, с прибавлением сокращенного комментария</i> , [Москва, 1807 or 1818].
228	4	4	[Орест Евецки], <i>Обозрение российских владени за Кавказом, в статистическом, этнографическом, топографическом и финансовом отношениях</i> , [Санкт Петербург, 1836].
229	1	1	<i>О конском ристании, или скачке, как существовавшем вспомогательном средстве к усовершенствованию конских пород</i> , [ред. Й.Р. Гацци, 1827].
230	2	2	[Фёдор Петрович Лубяновский], <i>Путешествие по Саксонии, Австрии и Италии в 1800, 1801 и 1802 годах</i> , [Санкт Петербург, 1805]. ⁵³
231	1	1	[Михаил Матвеевич Херасков], <i>Эпические творения</i> , [1820]. ⁵⁴
232	4	4	[Жан Франсуа Мармонтель], <i>Творения Мармонтеля, Историографа Франции, неперменного Секретаря французской Академии, найденные по смерти сочинителя и напечатанные с собственной его рукописи. Памятные записки. В 4-х частях. Перевел с французского Д. Воронов</i> , [Санкт Петербург, 1820].
233	1	1	[Александр Семёнович Шишков], <i>Военные действия российского флота против шведского в 1788, 89 и 90 годах, почерпнутые из дневных записок и донесений Главнначальствовавшего над оным адмирала Чичагова</i> , [Санкт Петербург, 1826].
234	1	1	<i>Месяцослов, или общий штат Российской империи на 1830</i> , [Санкт Петербург, 1830].
235	2	2	[Франсуа Рене де Шагобриан], <i>Опыт исторический, политический и нравственный о новейших переворотах или взаимном сплочении государств древнего и нового мира</i> , [Санкт Петербург, 1817].
236	1	1	[К. Ф. К. Милот], <i>Римская история с присовокуплением словаря историко - географического</i> , [Санкт Петербург, 1821].
237	4	4	[Петр Алексеевич Плавильщиков], <i>Сочинения</i> , [Санкт Петербург, 1816].
238	3	3	<i>Летописи открытий и изобретений, касательно домашнего и сельского хозяйства, искусств, и сохранения здравия и жизни людей и животных</i> , [Санкт Петербург, 1829].
239	2	2	<i>Родословная книга князей и дворян российских и выезжих и является ценным документом для генеалогических исследований</i> , [ред. Николай Иванович Новиков, Москва, 1787].
240	12	6	<i>Достопамятные сказания и деяния, изъясляющие свойство Фридриха II, короля прусского: пер. с нем. подлинника, изд. в Берлине 1786;1787 гг.: в 12 ч.</i> , [Санкт Петербург, има више издања].
241	1	1	[Николай Дмитриевич Иванчин-Писарев], <i>Новейшие стихотворения</i> , [Москва, 1828].
242	1	1	[Николай Иванович Греч], <i>Опыт краткой истории русской литературы</i> , [1822].
243	1	1	<i>Правила взаимного обучения для военных училищ, изданные при штабе Отдельного гвардейского корпуса</i> , [Санкт Петербург, 1820]. ⁵⁵
244	1	1	<i>Новые российско-итальянские разговоры, расположенные на 110 уроков</i> .
245	1	1	[Яков Петрович Шаховской], <i>Записки князя Якова Петровича Шаховского</i> , [Санкт Петербург, there are several editions]. ⁵⁶
246	1	1	[Гай Саллюстий Крисп], <i>К. Криспа Саллустия История о войне Катилины и о войне Югурфы. / Пер. Н. Озерецковского</i> , [Санкт Петербург, 1809].
247	4	4	[Пётр Васильевич Победоносцев], <i>Новый пантеон отечественной и иностранной словесности</i> , [Москва, 1819].

⁵² Parts 4, 5, 6, 7 and 8. There are no others.

⁵³ Parts 2 and 3.

⁵⁴ Part 2.

⁵⁵ There are two copies.

⁵⁶ Part 2.

248	1	1	[Иван Вегелин], <i>Начертание российской истории для употребления юношества и особенно сей империи: перевод с французского / изданная Иваном Филиппом Вегелином, профессором и надзирателем Военной Колмарской школы в Эльзасе</i> , [Москва, 1807].
249	1	1	[Афанасие Стойкович], <i>Систематическое изложение способов обезводнения мокрой, болотистой почвы и осушения топей</i> , [Санкт Петербург, 1827].
250	1	1	<i>Руководство к разведению и улучшению плодовых деревьев.</i>
251	1	1	[Иван Андреевич Крылов], <i>Басни Ивана Крылова: в семи книгах. Новое исправленное и дополненное издание</i> , [Санкт Петербург, 1825].
252	1	1	<i>Грамматика сочиненная для обучения российского юношества французскому языку.</i>
253	1	1	[Александр Иванович Галич], <i>История философических систем по иностранным руководствам</i> , [Санкт Петербург, 1818].
254	1	1	[Василий Капнист], <i>Лирические сочинения Василия Капниста</i> , [Санкт Петербург, 1806].
255	1	1	[Екатерина II], <i>Наказ Ея Императорского Величества Екатерины Второй Самодержицы Всероссийской, данный Комиссии о сочинении Проекта Нового Уложения с принадлежащими к тому приложениями</i> , [Санкт Петербург, 1770].
256	1	1	[Ф. А. Шлерет], <i>Аптека или Наука составлять разные, как внутрь, так и снаружи употребляемые лекарства</i> [Москва, 1793].
257	2	1	<i>Теоретические и практические упражнения в переводах с русского языка на французский. В двух частях, изданная Егором Зоричем</i> , [Санкт Петербург, 1831].
258	3	3	<i>Учебный курс итальянского языка.</i> ⁵⁷
259	3	3	[Конрад Килиан], <i>Домашний лечебник, или Обстоятельное и ясное показание как во всех опасных, скоростипижных и хронических, как наружных, так и внутренних болезнях при отсутствии врача...</i> , [Санкт Петербург, 1823 or 1830].
260	1	1	<i>Жизнь славных мужей Греции и Рима.</i>
261	3	1	[Иван Иванович Хемницер], <i>Басни и сказки И.И. Хемницера</i> , [Санкт Петербург, 1811].
262	1	1	[В. Мондат], <i>О бесплодии мужчинъ и женщинъ, и о средствахъ къ излечению онаго; соч. В. Мондата, медицины доктора, Париж...</i> , [Санкт Петербург, 1826].
263	1	1	[Афанасий Иванович Стойкович], <i>О неблагоприятном и превратном домашнем воспитании детей, в примерах, по способу Сальзмана; книга для родителей и наставников</i> , [Санкт Петербург, 1831].
264	2	2	[Д. Дюрдан], <i>Красоты греческой истории, или памятник важнейших происшествий, соделавших незабвенными греков...</i> , [Москва, 1824].
265	1	1	[Луи Себастьян Мерсье], <i>Ложный друг драма. В трех действиях</i> , [Москва, 1779].
266	4	4	<i>Разные забавы для детей.</i>
267	1	1	<i>Беседа пустынника с великим человеком.</i>
268	1	1	[Жан-Пьер Кларе де Флориан], <i>Новости: Греческая, Испанская, Португальская, Французская и Немецкая; соч. Флориана; перев. съ нѣмец. И. Яценковъ</i> , [Москва, 1789].
269	1	1	[И. Шерфф], <i>Наставления об оживлении мнимо-умерших...</i> , [Москва, 1826].
270	1	1	<i>Картина Европейской и Азиатской Турции.</i>
271	1	1	[И. Фитцтум], <i>Изъяснение к плану города С.Петербурга. Сочиненному в Главном Штабе его Императорского Величества</i> , [Санкт Петербург, 1821].
272	1	1	[Фёдор Дмитриевич Калайдович], <i>О сохранении здоровья, или Краткие правила гигиены</i> , [Казань, 1813].
273	1	1	[Г. Циммерман], <i>Достопримечательные путешествия и открытия XVIII века</i> , [Москва, 1807]. ⁵⁸
274	4	4	[Николай Ильич Зряхов], <i>Амалия, или Хижина среди гор. Российское сочинение Н. Зряхова: в 4 частях</i> , [Москва, 1828].
275	1	1	<i>Битва Задонская или поражение Мамая на полях Куликовских. Историческое событие, происшедшее 1380 года Сентября 8 дня</i> , [ред. Иван Гурьянов, Москва, 1825].
276	1	1	[Иоганн Генрих Фосс], <i>Луиза, сельское стихотворение в 3 идиллиях</i> , [Санкт Петербург, 1820].
277	1	1	[Иаков Глатц], <i>Новые повести, в пользу и удовольствие детей</i> , [Москва, 1827].
278	1	1	<i>Нравоучительные разговоры, драмы и сказочки</i> , [Москва, 1794].
279	1	1	<i>Новый, опытный практический управитель, домоводец и эконом...</i> , [Москва, 1830]. ⁵⁹

⁵⁷ There are two parts 2.

⁵⁸ Part 6.

⁵⁹ Part 3.

280	4	2	[Август фон Коцебу], <i>Воспоминания, оставшиеся о Париже в 1804 году</i> , [Санкт Петербург, 1805].
281	1	1	[Август Готлиб Мейснер], <i>Падение Капуи. Сочинение славного Мейснера</i> , [Москва, 1803].
282	4	2	[Стефани Фелисите Жанлис], <i>Плацид, или долина Баттюеков</i> , [Москва, 1818].
283	1	1	<i>Стихотворения Оссияна, сына Фингалова, барда III-го века; найденные и изданные в свет г-ном Гарольдом. Перевод с немецкого [Р. Ф. Тимковского]</i> , [Москва, 1803].
284	1	1	<i>Ручная книжка для молодых хозяек, содержащая в себе наставления искусно, в порядке и с бережливостью управлять домом, ... Пер. с фр.</i> , [Санкт Петербург, 1829].
285	6	3	[Элизабет Генар де Мере], <i>Ирма, или приключения несчастной сироты. Индийская повесть</i> , [Санкт Петербург, 1819].
286	1	1	<i>Парижский пятновыводчик</i> .
287	4	4	[Август Лафонтен], <i>Отечская строгость, или История господина Вальмонта</i> , [Москва, 1825].
288	1	1	[Чезаре Беккариа Бонесано], <i>О преступлениях и наказаниях</i> , [Санкт Петербург, 1803].
289	1	1	<i>О переворотах</i> .
290	2	2	<i>История Англии</i> .
291	3	3	<i>Жуковский</i> .
292	1	1	[Дмитрий Константинович Кантемир], <i>Книга Систима, или Состояние мухаммеданския религии</i> , [Санкт Петербург, 1722].
293	1	1	<i>Новейший, самый полный и подробный письмовник, или Всеобщий секретарь</i> , [Санкт Петербург, 1822].
294	1	1	[Афанасий Иванович Стойкович], <i>О соломяных и разных других отводах молнии и града</i> , [Санкт Петербург, 1826].
295	1	1	<i>Англичане без маски</i> , [1808].

IV Books in Serbian

296	1	1	<i>Новине србске београдске за годину 1835</i> .
297	1	1	<i>Новине србске београдске за годину 1836</i> .
298	1	1	<i>Новине србске београдске за годину 1837</i> .
299	1	1	<i>Тарифа обите ц. кр. митнице или армиције уношећег, изношећег и проодећег трга или еспана, наплата по азбучном реду сложена. Превео с немецког Мојсеј Илиевич</i> , [Нови Сад, 1838]. ⁶⁰
300	4	4	<i>Новине србске виенске за године 1814, 1816, 1821</i> .
301	1	1	[Јоаким Вујић], <i>Путешествије по Србији</i> . ⁶¹
302	1	1	[Јоаким Вујић], <i>Јоакима Вујића Славено-Србскога Списатеља Путешествије по Србији</i> , [Будим, 1828].
303	1	1	[Јоаким Вујић], <i>Новише землеописаније целого света: во употребленије и ползу Славено-Србскога народа</i> , [Будим, 1825]. ⁶²
304	1	1	[Јоаким Вујић], <i>Новоизобретеное и благоустроеное училиште добродетели</i> , [Будим, 1823].
305	1	1	[Јоаким Вујић], <i>Јоакима Вујића животоописаније и чрезвычайна његова прикљученија</i> , [Карлштадт, 1833].
306	2	2	[Јован Петровић], <i>Збирка разни полезни предмета</i> , [Београд 1843, 1844]. ⁶³
307	1	1	<i>Народни србски огласитељ за годину 1841</i> , [ур. Јован Николић, Београд 1841]. ⁶⁴
308	1	1	[Јован Поповић], <i>Србска граматика или писменица</i> , [Нови Сад, 1843]. ⁶⁵
309	1	1	[Атанасије Теодоровић], <i>Историја Русије</i> , [Београд, 1837]. ⁶⁶
310	1	1	[Димитрије Тирол], <i>Немачка граматика</i> , [Будим, 1830].
311	1	1	[Димитрије Тирол], <i>Политическо землеописаније</i> , [Београд, 1832]. ⁶⁷

⁶⁰ Two copies.

⁶¹ Manuscript.

⁶² Two copies.

⁶³ There are four copies of part 1.

⁶⁴ There are three copies.

⁶⁵ Two copies.

⁶⁶ Three copies.

⁶⁷ Two copies.

312	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Живот и прикљученија</i> , [Београд, 1833]. ⁶⁸
313	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Лисма</i> , [Београд, 1833]. ⁶⁹
314	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Езопове и прочих разних баснотворцев...басне</i> , [Београд, 1833].
315	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Совети здраваго разума</i> , [Крагујевац, 1833].
316	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Етика или философија морална по системи г. професора Соаве</i> , [Крагујевац, 1833]. ⁷⁰
317	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Мезимац</i> , [Београд, 1836]. ⁷¹
318	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Христоитија сиреч благи обичаји и венац од алфавита</i> , [Београд, 1836]. ⁷²
319	1	1	[Доситеј Обрадовић], <i>Првенац</i> , [Београд, 1836]. ⁷³
320	1	1	[Сима Милутиновић], <i>Зорица</i> , [Будим, 1827].
321	1	1	[Сима Милутиновић], <i>Певанија црногорска и херцеговачка</i> , [Будим, 1833. или Лајпциг, 1837].
322	1	1	[Сима Милутиновић], <i>Тросестарство или Србске три милине</i> , [Лајпциг, 1837].
323	1	1	[Сима Милутиновић], <i>Трагедија Обилић</i> , [Лајпциг, 1837].
324	1	1	[Милован Видаковић], <i>Љубомир у елисијуму</i> , [Будим, 1823]. ⁷⁴
325	1	1	[Емерик Салаи], <i>Мађарско језико-учење</i> , [Будим, 1833].
326	1	1	[Василије Јовановић], <i>Нова Милошијада или ослобожденије Србије од несноснога ига турског</i> , [Крагујевац, 1833]. ⁷⁵
327	1	1	[Сава Поповић], <i>Сад изображени умова</i> , [Београд, 1833]. ⁷⁶
328	1	1	[Атанасије Николић], <i>Искусни земљеделац чича Срејко и његови совети србским сељацима...</i> , [Београд, 1844]. ⁷⁷
329	1	1	[Димитрије Чобић], <i>Огледало детског воспитанија</i> , [Београд, 1837]. ⁷⁸
330	1	1	[Георгије Магарашевић], <i>Историја најважнији политични европејски прикљученија от вијенског мира 1809. до 1821. год.</i> [Беч, 1823].
331	1	1	[Квинт Хорације Флак], <i>О стихотворству</i> , [превео М. Светић, Виена 1827]. ⁷⁹
332	1	1	[Јуриј Иванович Венелин], <i>Одривак из Венелинове историје о Словенима</i> , [transl. Димитрије Тирол, Београд, 1841].
333	1	1	[Јован Стејић], <i>[Забаве за разум и срце 3] Сабор истине и науке</i> , [Београд, 1832]. ⁸⁰
334	1	1	[Јован Стејић], <i>Забаве за разум и срце</i> , [Беч, 1828]. ⁸¹
335	2	2	[Кристоф Вилхелм Хуфеланд], <i>Макровиотика или наука о продуженију живота човеческог 1-2</i> , [transl. Јован Стејић, Беч, 1826].
336	1	1	[Вук Стефановић Караџић], <i>Лисменица сербскога језика по говору простога народа написана</i> , [Виена, 1814]. ⁸²
337	1	1	[Вук Стефановић Караџић], <i>Српски рјечник, истолкован њемачким и латинскијем речима</i> , [Беч, 1818].
338	1	1	[Вук Стефановић Караџић], <i>Народне српске пословице и друге различне, као оне у обичајузете ријечи</i> , [Цетинје, 1836].
339	1	1	[Вук Стефановић Караџић], <i>Милош Обреновић, кнез Србије или грађа за српску историју нашега времена</i> , [Будим, 1828].

⁶⁸ Two copies.

⁶⁹ Two copies.

⁷⁰ Three copies.

⁷¹ Three copies.

⁷² Two copies.

⁷³ Two copies.

⁷⁴ Part 3.

⁷⁵ Two copies.

⁷⁶ Part 1, two copies.

⁷⁷ Volume 1, two copies.

⁷⁸ Two copies.

⁷⁹ Two copies.

⁸⁰ Three copies.

⁸¹ Part 1.

⁸² Two copies.

340	1	1	[Христоф Мартин Виланд], <i>Повест древних Абдеритов</i> , [transl. Николај Лазаревић, Будим, 1803]. ⁸³
341	1	1	[Аугуст Коцебу], <i>Крстоносци или путописање у Палестину</i> , [transl. Паул Рожа Михаиловић, Будим, 1830].
342	1	1	[Григорије Лазих], <i>Проста наравна историја</i> , [Будим, 1836].
343	1	1	[Петар Радовановић], <i>Кратко сочинение антропологије или Наука о човеку</i> , [Београд, 1844].
344	6	6	[Ален Рене Лесај], <i>Жил Блаз Сантиланац</i> , [превео са немачког Лазо Зубан, Београд, 1843]. ⁸⁴
345	1	1	[Христифор Жефаровић], <i>Описаније Свјатаго Божија града Јерусалима...</i> , [Виенна, 1748 или 1781]. ⁸⁵
346	1	1	[Сима Милутиновић], <i>Историја Србије: од почетка 1813-е до конца 1815-те године</i> , [Лајпциг, 1837].
347	1	1	[Аугуст Коцебу], <i>Федора. Позоришна игра</i> , [превео Димитрије Исаиловић, Београд, 1833].
348	1	1	[Атанасије Николић], <i>Алгебра устроена за употребу сличатеља философије у Лицеуму Књажевства Србије</i> , [Београд, 1839].
349	1	1	[Георгије Захаријади], <i>Руководство к славенској граматици</i> , [Будим, 1830].
350	4	1	[Милован Видаковић], <i>Историја славено-србског народа</i> , [Београд, 1833].
351	1	1	<i>Нови завет господа нашег Исуса Христа</i> , [transl. Атанасије Стојкович, Лајпциг, 1830. or 1834].
352	1	1	[Герасим Зелић], <i>Житие...</i> , [Будим, 1823].
353	1	1	[Прокопије Болић], <i>Совриен виноделац</i> , [Будим, 1816]. ⁸⁶
354	1	1	[Георгије Лазаревић Зорић], <i>Краткоје руководство к познанију всемирне историје</i> , [Санкт Петербург, 1826]. ⁸⁷
355	1	1	[Лукијан Мушицки], <i>Стихотворенија</i> , [Пешта, 1838]. ⁸⁸
356	1	1	[Вићентије Љуштина], <i>Грамматика италијанскаја</i> , [Виена, 1794].
357	1	1	[Л. А. Гепхарди], <i>Кратка Срблии, Рассии, Босни и Рами краљевства историја</i> , [transl. Јован Рајић, Виена, 1793]. ⁸⁹
358	1	1	[Петар Лауремберг], <i>Цветник в двесте и двадесет и четире изабраних историах насаждених и из источников шлевих напоених</i> , [transl. Јован Рајић, Будим, 1802].
359	1	1	[Јован Рајић], <i>Прибавление содржаиште Важнаја писменнаја Доказателства к изясненју историји славенских народов</i> , [Виена, 1795].
360	1	1	[Адолф Книге], <i>О обхожденију с људима</i> , [transl. Теодор Павловић, Будим, 1831]. ⁹⁰
361	1	1	[Георгије Поповић], <i>Пут у рај или Краткоје ученије које човека ко временому и вечному благополучју руководи...</i> , [Будим, 1815]. ⁹¹
362	1	1	[Георгије Зорић], <i>Руководство к аритметики, за Књажевско-србске школе</i> , [Београд, 1837]. ⁹²
363	1	1	[Атанасије Стојковић], <i>Физика</i> , [Будим, 1803]. ⁹³
364	1	1	[Кирил Пејчиновић], <i>Книга сиа зовама Огледало, описата ради потреби и ползованиа препростеним и не книжним језиком Болгарским Долниа Миссии.....</i> , [Будим, 1816].
365	1	1	[Милован Видаковић], <i>Љубов к младој муси србској</i> , [Будим, 1812].
366	1	1	[Јозеф фон Зоненфелд], <i>Полицаи. По изложенију г. Соненфелса србским језиком даровани од Симеона Петровића</i> , [Будим, 1813]. ⁹⁴
367	1	1	[Франсоа Мари Аруе Волтер], <i>Волтерова Заира или заробљени Французи у крстоносним војнама</i> , [transl. Давид Рашић, Нови Сад, 1843].

⁸³ Part 1.

⁸⁴ There are eight parts 1, two parts 2, 4, 5 and 6 each.

⁸⁵ Two copies.

⁸⁶ Part 2.

⁸⁷ Two copies.

⁸⁸ Two copies of part 1.

⁸⁹ Two copies.

⁹⁰ Two copies.

⁹¹ Two copies.

⁹² Two copies.

⁹³ Part 3.

⁹⁴ Four copies.

368	5	5	<i>Забавник за године 1834, 1835. и 1836.</i> , [уредник Димитрије Давидовић, Крагујевац и Београд]. ⁹⁵
369	1	1	[Јован Стерија Поповић], <i>Тердица</i> , [Пешта, 1837. ог Нови Сад, 1838]. ⁹⁶
370	1	1	[Јован Стерија Поповић], <i>Покондирена тиква</i> , [Нови Сад, 1838]. ⁹⁷
371	1	1	[Захарија Орфелин], <i>Исторія о житіи и славныхъ дѣлахъ великаго государя императора Петра Перваго самодержца всероссійскаго</i> , [Венеција 1772].
372	1	1	[М. Т. Герман], <i>Жизнь и подвиги Милоша Обреновича, верховнаго вождя и предводителя народа сербскаго</i> , [Санкт Петербург, 1825]. ⁹⁸
373	1	1	[Георгије Пантелин], <i>Торжествено лекарско сочиненије о хранителној богињи</i> , [Будим, 1832].
374	9	9	<i>Месеџслов за годину 1835, 1836, 1837, 1838, 1840, 1841, 1842, 1843. и 1844.</i> , [Београд]. ⁹⁹
375	1	1	<i>Банатски алманах за годину 1828.</i> , [уредник Димитрије Тирол, Темишвар, Будим, 1828].
376	1	1	<i>Златни извор домостројства или Лондонски фамилијарни рецепти и новоизобретене тајне природе</i> , [transl. from German Јован Николић, Београд, 1833]. ¹⁰⁰
377	1	1	[Марко Тулије Цицерон], <i>Дијалог Цицеронов о пријатељству</i> , [transl. Гигорије Лазих, Београд 1836].
378	1	1	[Вићентије Ракић], <i>Житије свјатаги и праведнаго Јосифа прекраснаго</i> , [Београд, 1843].
379	1	1	[Вићентије Ракић], <i>Песн историческаја о житији свјатаго и праведнаго Алексија човека Божија</i> , [Београд, 1835].
380	1	1	[Коснтантин Пејичић], <i>Разглаголствије увенчательно лекарно-политическо о болни сиромаша лечењу...</i> [Будим, 1830].
381	1	1	<i>Пробе писмена Књажеско Србске слововишнице.</i>
382	1	1	[Гаврило Ковачевић], <i>Лесма о случајној буни Срба против даца</i> , [Београд, 1832].
383	1	1	[Христаки (Хрисант) Георгиев Павлович], <i>Аритметика или наука числителна</i> , [Београд, 1833]. ¹⁰¹
384	1	1	[Јован Рајић], <i>Бој змаја с орлови</i> , [Београд, 1840].
385	1	1	[Александар Григорьевич Розалион-Сошальски], <i>Статистическое описание Сербии</i> , [1830].
386	1	1	[Лука Милованов Георгијевић], <i>Опит наставлења к србској сличноречности и сломерју или просодији</i> , [Беч, 1833].
387	1	1	<i>Нравоучителне повести</i> , [transl. Ана Ј. Обреновића, Београд, 1836].
388	1	1	[Христијан Феликс Вајс], <i>Месечна и тримесечна сочиненија за возделаније ума и облагорожденије срдца премиле и прељубезне јуности сербске</i> , [transl. и облагорожденије срдца премиле и прељубезне јуности сербске, [transl. Јован Берић, Будим, 1815].
389	1	1	[Рихард Шеридан], <i>Лизаро</i> , [transl. Лазо Зубан, Београд 1837].
390	1	1	[Франческо Соаве], <i>Златнаја книжица содржаиштаја должности човека гражданска и християнска правила учтивости</i> , [Венеција, 1813].
391	1	1	<i>Наполеона Бонапарта себе истога опис</i> , [transl. from German Лазо Зубан, Београд, 1834].
392	1	1	[Исидор Стојановић], <i>Нравоучителне басне у стихови</i> , [Будим, 1833].
393	4	4	<i>Летопис за годину 1826.</i> ¹⁰²
394	4	4	<i>Летопис за годину 1827.</i> ¹⁰³
395	4	4	<i>Летопис за годину 1828.</i>
396	4	4	<i>Летопис за годину 1829.</i>
397	3	3	<i>Летопис за годину 1830.</i> ¹⁰⁴
398	4	4	<i>Летопис за годину 1831.</i>
399	3	3	<i>Летопис за годину 1832.</i> ¹⁰⁵

⁹⁵ For the year 1835 there are two copies, for the year 1836 there are 10 copies.

⁹⁶ Eight copies.

⁹⁷ Four copies.

⁹⁸ Sixteen copies.

⁹⁹ For the year 1836 there are four copies and in 1838, 1840, 1842 and 1843 there are two copies each.

¹⁰⁰ Three copies.

¹⁰¹ Three copies.

¹⁰² Two parts 1, three parts 2, one copy of parts 3 and 4 each; altogether seven copies.

¹⁰³ Two parts 1, three parts 2, one part 3 and three parts 4; altogether nine copies.

¹⁰⁴ Parts 2, 3 and 4.

¹⁰⁵ Parts 1, 2 and 3.

400	3	3	<i>Летопис за годину 1833.</i> ¹⁰⁶
401	3	3	<i>Летопис за годину 1834.</i> ¹⁰⁷
402	2	2	<i>Летопис за годину 1838.</i> ¹⁰⁸
403	1	1	[Лазо Зубан], <i>Брачни поклон младим супружницима, заручницима и онима који мисле да то буду</i> , [Београд, 1833].
404	1	1	<i>Волиебно огледало које открива тајне ствари великога Алберта и остали знаменити египетски мудреца</i> , [Будим, 1808].
405	1	1	[Тома Кемпијски], <i>Похвала Марку Аврелију</i> , [превео с француског Димитрије Матић, Београд, 1844].
406	1	1	[Петар Радановић], <i>Србски буквар или нова азбучна књижица за прво настављење младежи у народним нормалним школама Књажевства Србије</i> , [Београд, 1838].
407	1	1	<i>Возсаединење унијата с православном црквом у Руској империји</i> , [transl. Димитрије Тирол, Москва, 1841].
408	1	1	<i>Даница, забавник за годину 1834.</i>
409	1	1	[Павле Соларић], <i>Римљани славенствовавиши</i> , [Будим, 1818].

V Slavic books

410	1	1	[Лазар Милетић], <i>Отпустнаго слова архијерејскога пример по дејанијем апостолским</i> , [Беч, 1821]
411	1	1	<i>Часослов</i> , [the place and the year of publication cannot be established]. ¹⁰⁹
412	1	1	<i>Псалтир</i> , [the place and the year of publication cannot be established]. ¹¹⁰
413	3	3	<i>Библија сиреч книги свјаштенога писанија ветхаго и новаго Завета</i> , [Будим, 1804].
414	1	1	[Неофит Хиландарски], <i>Краткая священная история и священный катихизис</i> , [Београд, 1835]. ¹¹¹
415	1	1	<i>Священное Евангелие</i> , [the place and the year of publication cannot be established].
416	1	1	<i>Кормчаја</i> , [the place and the year of publication cannot be established].
417	1	1	<i>Собрание разных недельных и праздничных правоучительных поучений</i> , [transl. Jovan Rajić, Wien, 1793].
418	1	1	<i>Служба с житијем преподобнаго и богоноснаго оца нашего Јована Рилскога</i> , [приредио јеромонах Неофит, Београд, 1836].
419	1	1	<i>Последованије молебних пјениј</i> , [Београд, 1838].
420	1	1	<i>Ирмологија</i> , [Виена, 1780].
421	1	1	<i>Копија од хрисовуља Свјатаго Стефана Краља Србскога нареченаго Милутина</i> . ¹¹²
422	1	1	<i>Повест о животворјаиштем дрве крестнем</i> . ¹¹³
423	1	1	[Петар Могила], <i>Православное исповедание вери</i> , [Венеција, 1763].
424	1	1	<i>Евангелија штомаја во свјати и великии четврток...</i> , [Венеција, 1764].
425	1	1	<i>Регстръ о бываемыхъ повсядневно въ разныхъ мѣсахъ и числахъ поминовенияхъ итд.</i>
426	1	1	<i>Акатист с канони</i> , [the place and the year of publication cannot be established].
427	1	1	<i>Кормчаја церковнихъ законов</i> . ¹¹⁴
428			Seven old torn Slavic books.

VI Books in Bulgarian

429	1	1	<i>Новий Завет, сиреч четирите Евангелии на четиртяхъ евангелиста, переведени от елинския на балгарския язык, който се употребява сега в Болгарията</i> , [изд. Петър Сапунов, Букурещ, 1828].
-----	---	---	--

¹⁰⁶ There are four parts 2, three parts 3 and 14 parts 4.

¹⁰⁷ Parts 2, 3 and 4.

¹⁰⁸ There are three parts 2 and two parts 2.

¹⁰⁹ Four copies.

¹¹⁰ Five copies.

¹¹¹ Part 1 in four copies.

¹¹² Manuscript.

¹¹³ Manuscript.

¹¹⁴ Manuscript.

430 1 1 [Христаки Павлович], *Разговорник греко-болгарский...*, [Белград, 1835].

VII Books in other Slavic languages

- 431 2 2 [Andrija Kačić Miošić], *Andrie Kačića: Razgovor ugodni naroda slovincoga...*, [Beč, 1836].
- 432 1 1 [Ján Kollár], *Cestopis obsahující cestu do horní Italie, a odtud přes Tyrolsko a Baworsko, se zvláštním ohledem na slawjanské živly roku 1841*, [Pešt, 1843].
- 433 1 1 [Józef Garnysz], *Kilka myśli o Polsce i dla Polski*, [Poitiers, 1842].
- 434 1 1 [Ludovít Žello], *Básně*, [Pešt, 1842].
- 435 1 1 *Malá encyklopedie nauk*, [Praha, 1845].
- 436 1 1 *Nitra; dar dcerám a synům Slovenska, Moravy, Čech a Slezska obětovaný*; [ured. Jozef Miloslav Hurban, 1842].
- 437 1 1 [Pavel Jozef Šafárik], *Slowanský národopis*, [Praha, 1842].
- 438 1 1 *Rukopis Kralodvorský*; [Václav Hanka, Praha, 1843].
- 439 1 1 [Jan Kadavý], *Wzajemnost we příkladech mezi Čechy, Morawany, Slowáky, Slezáky i Lužičany*, [Pešt, 1843].
- 440 1 1 [Karel Vladislav Zap], *Zrcadlo života na východní Ewropě*, [Praha, 1843, 1844].
- 441 1 1 [Wacław Aleksander Maciejowski], *Historja prawodawstw słowiańskich*, [Warszaw, 1832].
- 442 One old torn book.

VIII Books in Latin

- 443 2 2 [Istvan Werbőczy], *Corpus juris Hungarici*, [there are several editions; it cannot be established precisely].
- 444 1 1 [Ambrogio Calepino, Jacobo Facciolati], *Septem linguarum Calepinus. Hoc est Lexicon latinum, variarum linguarum interpretatione adjecta in usum Seminarii patavini*, [there are several editions; it cannot be established precisely].
- 445 1 1 *Privilegia per divos imperatores Leopoldum, Josephum, et Carolum VI. gloriosissimae reminiscientiae, nec non modernam regnantem majestatem Mariam Theresiam, inclitae nationi Illyrico-Rascianae...*[1743].
- 446 1 1 [Immanuel Johann Gerhard Scheller, Georg Heinrich Lünemann], *Imm. Joh. Gerh. Schellers lateinisch-deutsches und deutsch-lateinisches Handlexicon*, [Leipzig, there are several editions; the year cannot be established precisely].¹¹⁵
- 447 1 1 *Judicium de lexicis et dictionariis etc.*
- 448 1 1 [Maksim Nikolić Miškovičev], *Dissertatio de Conio Maculato, quam auctoritate et consensu magnifici...*, [Budae, 1834].¹¹⁶
- 449 1 1 [Demetrius P. Varthiades], *Dissertatio inauguralis medica De nautia sive de morbo navigantium*, [Viennae, 1833].
- 450 1 1 [Jovan Hadžić], *Dissertatio inauguralis juridica De causis matrimonium dissociantibus, juxta disciplinam orthodoxae ecclesiae christi orientalis...*, [Budae, 1826].¹¹⁷
- 451 1 1 [Ferenc Huberth], *Dissertatio inauguralis medica De scirrho et cancro uteri*, [Budae, 1833].
- 452 1 1 *Dissertatio inauguralis medica De Hepatitide*, [there are several different authors under this title; it cannot be established which one].
- 453 1 1 *Dissertatio inauguralis medica de Dysenteria*, [there are several different authors under this title; it cannot be established which one, but we can guess that this is a thesis by Jovan Stejić, Vindobonae 1829].
- 454 1 1 [Stephanus Gerschics], *Specimen inaugurale de Catalepsi*, [Budae, 1834].¹¹⁸
- 455 3 3 [Friedrich August Wilhelm Wenck], *Codex juris gentium recentissimi: e tabulariorum exemplorumque fide dignorum monumentis compositus... continens diplomata inde ab A. MDCCXXXV usque ad A. MDCCCLXXII*, [Lipsiae, 1781-1795].
- 456 1 1 [Gregorius Nazianzenus Comnenovich], *Facies ophthalmocatarri epidemico-contagiosi, seu ophthalmoblennorrhoeae Aegypti*, [Budae, 1829].

¹¹⁵ Only Latin-German.

¹¹⁶ Four copies.

¹¹⁷ Two copies.

¹¹⁸ Two copies.

457	1	1	[Joseph Valerius Mattel], <i>Institutio theoretica ad eloquentiam: exemplis adornata, quam in usum candidatorum studiorum humaniorum</i> , [Neo-Boleslaviae, 1837].
458	1	1	[Petru Maior], <i>Orthographia Romana, sive Latino-Valachica, una cum clavi, qua penetralia originationis vocum reserantur...</i> [Budae, 1819].
459	1	1	[Gregor Dankovszky], <i>Matris Slavicae filia erudita vulgo lingua Graeca, seu grammatica cunctarum Slavicarum et Graecarum dialectorum</i> , [Posonii, 1837]. ¹¹⁹
460	4	4	[Imre Kelemen], <i>Historia juris hungarici privati, documentis, ac testimoniis illustrata...</i> , [Budae, 1818].
461	1	1	<i>Elementa historiae naturalis in usum scholarum grammaticarum et gymnasiorum per Regnum Hungariae et provincias eidem adnexas</i> , [there are several editions; we cannot establish which one].
462	1	1	[Marcus Tullius Cicero], <i>M. Tullii Ciceronis Epistolae ad T. Pomponium Atticum et ad Q. fratrem</i> , [ed. Christian Gottfried Schütz, Lipsiae, 1816]. ¹²⁰
463	2	2	[Marcus Tullius Cicero], <i>M. Tullii Ciceronis Opera quae supersunt omnia ac deperditorum fragmenta</i> , [Turici, there are several editions; the year cannot be established]. ¹²¹
463	2	2	[Marcus Tullius Cicero], <i>M. Tullii Ciceronis Epistolae quae vulgo ad familiares scriptae dicuntur</i> , [Lipsiae, 1816].
464	1	4	[Marcus Tullius Cicero], <i>M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum seu de inventione rhetorica</i> , [Lipsiae, 1814].
465	1	1	[Willem Hendrik Nieupoort], <i>Rituum, qui olim apud Romanos obtinuerunt: succincta explicatio</i> , [there are several editions; we cannot establish which one].
466	1	1	[Juraj Fándly, Georgius Szklenar, Georgius Papánek], <i>Compendiata historia gentis slavae</i> , [Tymaviae, 1793].
467	2	2	[Marcus Tullius Cicero], <i>M. Tullii Ciceronis orationum</i> , [there are several editions; we cannot establish which one].
468	1	1	[Gaius Sallustius Crispus], <i>Caii Crispi Sallustii opera omnia: in usum iuventutis scholasticae emendate ad modum edidit notisque ad modum ich</i> , [there are several editions; we cannot establish which one].

IX Books in Italian

469	1	1	[Michele Gambogi, Giuseppe Rados], <i>Trattato sulla scherma: opera</i> , [Milano, 1837].
470	1	1	<i>Nuova grammatica italiana e francese</i> , [several different authors have written a book of this title; we cannot establish which one].
471	1	1	<i>Memorie di medicina</i> , [Milan, we cannot establish the issue of the journal].

X Books in English

472	1	1	[Vuk Stefanović Karadžić], <i>Servian popular poetry</i> , [translated by John Bowring, London, 1827].
-----	---	---	--

XI Books in Wallachian

473	1	1	<i>Лѣкрѣрѣлѣ общеѣиі адвѣрѣ дѣн 1833.</i>
474	1	1	<i>Алѣ обѣснѣитеі общеѣиі адвѣрѣ лѣкрѣрѣлѣ дѣн анѣл 1832.</i>
475	1	1	<i>Рѣзѣламентул органик</i> , [Букурѣшѣ, 1832].
476	1	1	<i>Лѣкрѣрѣлѣ обѣснѣитеі общеѣиі адвѣрѣ дѣн анѣл 1831, 1832.</i>
477	1	1	<i>Алманахѣ статѣлѣи дѣн принѣипатѣл а тоатѣ цара романѣхѣскѣ не анѣл 1837.</i>
478	1	1	[Frédéric Walbaum], <i>Алманахѣ ал кѣрѣиі шѣ ал статѣлѣи дѣн принѣипатѣл Валахѣиі пентрѣ анѣл 1838.</i>
479	1	1	[François de Salignac de la Mothe], <i>Интѣмплѣрѣлѣ лѣи Тѣлѣмахѣ фиѣлѣлѣиі лѣи Улѣсе(Одисеѣи)</i> , [Буда, 1818]. ¹²²
480	1	1	<i>Condica de comerčiu cu anexele ei</i> , [Bucureşti, 1840].
481	1	1	[Mihail Gheorge Boiagi], <i>Грамматики романики и тои Македоноволахики; Romanische, oder Macedonowlachische Sprachlehre</i> , [Vienne, 1813].

¹¹⁹ Two copies.

¹²⁰ Vol. 2.

¹²¹ Vol. 2 and 11.

¹²² Part 1.

482 1 1 *Алманахъ кѣрѣи статѣлѣи и л а прѣципатадѣлѣи Валахѣи неупрѣ 1836-1837.*

XII Books in Hungarian

483 1 1 [József Báthly], *Magyarok emléke, a' velek rokon's azon egy kormány alatti nemzetekével, 1526. óta*, [Budán, 1836].

484 1 1 [Marcus Tullius Cicero], *Laelius vagy M. T. Ciceronak beszélgetése a Baijáságról*, [Pest, 1802].

485 1 1 [Albert Molnar], *Dictionarium Ungarico-Latino-Germanicum ...*, [Norimbergae, 1708].

XIII Books in Greek

486 6 2 [Νικηφόρου Θεοτόκη], *Κοριακοδρόμιον*, there are several editions; it cannot be established precisely].

487 1 1 *Πολίτευμα των Ενομένων Επαρχιών των Ιωνικών. Νήσων* [the year of the publication of the newspaper cannot be established].

488 1 1 *Ακολουθία του αγίου ενδόξου βασιλέως και μεγαλομάρτυρος Ιωάννου του Βλαδιμήρου και θαματοουργού*, [1690].

489 1 1 [Συμεών Αρχιμανδρίτης], *Προσκνητάριον της Αγίας Πόλεως Ιερουσαλήμ και πάσης Παλαιστίνης*, [Βιέννη, 1749].

490 1 1 [Νικόλαος Κεφάλας], *Οδηγία θαλάσσιος Θεωρητική και Πρακτική*, [Βιέννη, 1817].

491 1 1 [Ζαχαρίας Μαθάς], *Κατάλογος Ιστορικός των πρώτων επισκόπων και των εφεξής Πατριαρχών της εν Κωνσταντινουπόλει Αγίας και Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας*, [Ναυπλίο, 1837].

492 1 1 *Λεξικον ρωμαϊκό σλαβονικων.*

493 1 1 *Σύνομις όλων τών ελευθέρων τεχνών και επιστημών, εκ της Γερμανικής μεταφραστής σα υπό Βασιλείου Π. Ευθυμίου εις χρήσιν τών Έλλ. Σχολείων*, [Βιέννη, 1819].

494 1 1 *Το μέγα αλφαβητάριον*, [Βιέννη, 1773].

495 1 1 [Προκόπιος Δενδρινός, αρχιμανδρίτης], *Εις δόξαν της μίας Αγίας Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας: Ανασκευή*, [Κωνσταντινουπόλη, 1835].¹²³

496 1 1 [Χριστιδωρ Περνινι], *Ο Λυδιος Λιδός η τον Αποκαλύψης της πηγης των παθων προϋπαντήσει αυτων και ελπίζομενων Θεραωφας*, [Βεοград, 1838].

11 11
82 23

The structure of these titles organized according to the language of publication is presented in the table below.

Table 2: *Titles in the library of the Ministry of Foreign Affairs in 1846 according to the language:*

language:	Titles number	%
German	132	26.6
Russian	125	25.2
Serbian	114	23.0
French	38	7.7
Latin	26	5.2
Church Slavonic	19	3.8
Various Slavic languages	12	2.4
Greek	11	2.2
Romanian	10	2.0
Hungarian	3	0.6

¹²³ Three copies.

Italian	3	0.6
Bulgarian	2	0.4
English	1	0.2
total	496	100.0

As can be seen from the list, the library of the Ministry of Foreign Affairs owned books from different fields. There were dictionaries, lexicons, collections of international treaties, books on history, law, philology, literature, philosophy, religion, politics, medicine, esoteric, but also fiction, newspapers, magazines and manuscripts. Prince Miloš Obrenović started forming this library no later than 1816, when he received the copies of *Serbian newspaper* (*Новине српске*) from Vienna; this year of the newspaper, among others, was preserved in the library in 1846 (number 300 on the list). He also abundantly financially assisted the publication of Serbian books (of Vuk Karadžić, Joakim Vujić, the Chronicles etc.) either by direct donations or by subscription, so the books were so coming to the library.¹²⁴ In 1831 Prince Miloš received a gift of 2,000 books from the Russian government adviser Atanasije Stojković and in 1833 800 books from Petar Asi Marković, a lawyer and judge, originally from Baja.¹²⁵ Stojković's gift quite certainly did not end up in the library of the Prince's Office¹²⁶ and the fate of Asi Marković's gift is not known.

On the other hand, the Prince ordered the books abroad to be bought purposefully, for certain state requirements. In November 1826 he received a volume of the "conversational lexicon" and "five books of Prussian law" which had been ordered earlier, "at the first Prince's command" to purchase books "of all European laws."¹²⁷ In the book *A Journey through Serbia* (*Путешествије по Србију*) Joakim Vujić recorded in 1826 that the following titles could be found in the library of the Prince's Office: 1) *Conversations Lexicon von F. A. Brockhaus in 14 Banden*; the full name of this book is *Allgemeine deutsche Real-Encyclopädie für die gebildeten Stände: Conversations-Lexicon in 10 Bänden und Supplementband 1-2 und Neue Folge (Bd. 11, a-b, 12, a-b)*, Leipzig, Brockhaus, 1819-1826, 14 vol; it is certain that a quotation from the act named above referred to a part of this collection; i.e. the book that remained in the library until 1846 and was recorded as no. 61; 2) *Allgemeines Landrecht für die Preußischen Staaten in zwei Theilen oder vier Banden*; the full name of this book is Friedrich Heinrich von Strombeck, *Ergänzungen des Allgemeinen Landrechts für die Preußischen Staaten*, Leipzig, 1823 and was catalogued in 1846 as no. 144; 3) Franz Xaver von Krüll, *Handbuch des königlich-baierischen gemeinen bürgerlichen Rechts: mit besonderer Rücksicht auf das Fränkische und Preussische Landrecht*; this book was catalogued as no. 156; 4) *Codex Napoleonis*, which was not located in the library in 1846; 5) *Historia juris hungarici privati per Emericum Kelemen*, which was catalogued as no. 460.¹²⁸ Vujić therefore recorded one, possibly two titles that could be subsumed under the term the "book of Prussian laws" mentioned in the cited

¹²⁴ Durković-Jakšić 1963: 129; AS, Prince's Office (=PO), VII, 369, 399.

¹²⁵ Ljušić 1986: 407; Durković-Jakšić 1963: 132-134.

¹²⁶ *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, doc. no. 39.

¹²⁷ AS, PO, VII, 395.

¹²⁸ Besides this, Vujić wrote that he saw in the library of the Prince's Office the titles listed in 1846 as no. 128, 303, 304 and 317, as well as *Историја разних славенских народова* by Jovan Rajić, which are not in the 1846 list, Vujić 1901: 166-167; *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, XVII.

document. But as it is said, the Prince previously ordered that the books of all the laws of European countries should be obtained. Catalogued as no. 137, 144, 145, 147, 148, 150, 155, 156, 443 and 460 are the titles of legal literature, precisely in accordance with the aforementioned Prince's order, in German and Latin. There is almost no doubt that the Prince ordered the purchase of these books preparing the work of the commission for drafting laws in Serbia, who started working in 1828 taking into account primarily French legislation, i.e. the Napoleonic Code.¹²⁹

In May 1832 Prince Miloš impatiently waited for eight books he had ordered. They belonged to different fields of state administration and three of them remained in the library in 1846: 1) *Register der Allgemeinen Zeitung pro an. 1831*, 2) *K. K. Oesterreichischer Staatsallmanach*, 3) *K. K. Oesterreichischer Militärallmanach*, 4) Ludwig Heinrich von Jakob, *Die Staatsfinanzwissenschaft: theoretisch und praktisch dargestellt und durch Beispiele aus der neuern Finanzgeschichte europäischer Staaten*, Halle, 1821. (no. 51), 5) Freiherr Alexander Imhof-Spielberg, *Ueber Post-Anstalten, nach ihrem Finanz-Prinzip: und über die Herrsch-Maximen der Post-Regieen: eine statsökonomistische Parallele, durch Hauptzüge aus der Post-Praxis nachgewiesen*, Halle 1817, 6) *Neueste Staats-Akten und Urkunden in monatlichen heften* (no. 53), 7) Carl August Malchus, *Die Sparcassen in Europa: darstellung der statutenmässigen Einrichtungen der grossen Mehrzahl von solchen in Europa*, Heidelberg, 1820. (no. 57), 8) Wilhelm Traugott Krug, *Kreuz- und Queerzüge eines Deutschen auf den Steppen der Staats-Kunst und Wissenschaft*, Leipzig 1818. (the order specially lists the segment of this book entitled *Ueber Einrichtung der obersten Staatsbehörden*) and 9) Ignaz Franz Bergmayr, *Verfassung der kaiserlich-königlichen oesterreichischen Armee*, Wien 1821.¹³⁰ In 1837 the journal *Neueste Staats-Akten und Urkunden in monatlichen heften* (no. 53) was again acquired from Vienna at the expense of the Prince's Office.¹³¹

Prince Miloš's affinity towards history, especially the biographies of rulers and statesmen, is evidenced by the following examples in addition to numerous corresponding titles in the library. In 1836 the Prince obtained several copies of the book by Wilhelm Binder *Fürst Clemens von Metternich und sein Zeit-Alter: eine geschichtlich-biographische Darstellung* published the same year (no. 82 of the list). Realizing that the author "nicely and decently describes our very respected friend, imperial-royal Austrian State Chancellor Prince Metternich" he ordered a gift to be sent to him in Vienna, a ring of 200 silver forints.¹³² In August 1837 the Prince received "two parts of the history of Alexander the Russian Emperor", which was bound particularly nicely by the bookbinder Gligorije Vozarević.¹³³ It is possible that it was the book listed as no. 180.

On the basis of archival materials it is possible to reconstruct how a few other books from the list from 1846 ended up in the library during the reign of Prince Miloš. Konstantin Pejičić, a doctor and honorary physician of Sombor, sent him a gift of three copies of his

¹²⁹ Ljušić 1986: 233-238; Ljušić 2006: 87-88, 123-124; Nikčević 1971: 6-22.

¹³⁰ *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, док. бр. 10.

¹³¹ AS, PO, XV, 1987, expenses of the Prince's Office in 1836, from Mitrovdan to Đurdevdan, 26 April / 8 May 1837.

¹³² *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, doc. no. 13.

¹³³ AS, PO, VI, 992.

book *Разглаголтвије увенчателно лекарно-политическо о болни сиромаша лечењу* (no. 380) (one for the Prince, one for his brother Jevrem Obrenović and one for his son and crown prince Milan Obrenović) hoping it would help in the treatment of headaches.¹³⁴ Atanasije Teodorović, a high school teacher in Kragujevac, dedicated to the Prince his work *History of Russia (Историја Русије, no. 309)*, where he compared the Prince with Peter the Great. In 1837 he sent him three copies as a gift, for him and for his sons.¹³⁵ In 1838 Ms. Babeta Venedikt, owner of the bookstore of Joseph Venedikt from Vienna, gave the Prince two volumes of poems by Andrija Kačić Miošić (no. 431), to what the Prince replied with 100 thaler.¹³⁶ Particularly interesting is the history of the book by a Greek people's doctor Christidor Perini. In 1838 he asked for a permission from the Prince to print his book *Ο Λυδίου Λιδός (Lydian stone)* in the state printing house. The manuscript was reviewed by a high school professor of Greek Vukašin Radišić and concluded that the book was written in order to deal with the formally educated doctors and to promote the author's own pills against shigellosis. So he decided not to recommend it for publication. The Prince, however, had a different opinion. Since the manuscript contained nothing contrary to the state, the church and politics, he believed that there were no obstacles for the publication of the book. The fact that Perini attacked trained doctors was not considered important, leaving them the opportunity to answer him, "if they knew how". The grateful author gave to the Prince the secret recipe of his pills, with a request not to publish it in his lifetime, as well as 12,000 pills. Prince Miloš subsequently ordered these pills to be given to people as needed. This book was registered in the list of the library under no. 496.¹³⁷ At the request of doctor Bartolomeo Kunibert, the booksellers Brockhaus and Avenarius from Leipzig sent several books to Serbia in the period 1836-1838 for the Prince's Office. Among them were the volumes 56-67 of the book *Dictionnaire de la conversation et de la lecture*, which, unlike other titles that Kunibert ordered, were in the library in 1846 (no. 1 on the list).¹³⁸ In 1837 the Prince ordered that the auction in Vienna buy off seven books from the library of the late Russian diplomat, Prince Andrey Razumovsky. None of these titles, however, were not located in the library of the Ministry of Foreign Affairs in 1846.¹³⁹

Following the adoption of the Law on the Prince's Office in 1839 and the abdication of Prince Miloš, the Ministry of Foreign Affairs focused in the procurement of books from their field. In 1840 the State Council needed contracts between Turkey and Austria in order to write a regulation on the admission of foreigners into the Serbian citizenship. In 1841 and 1842 the Secretary of the Prince's Office and later the governor of Prince Milan, an educated man from Vukovar, Jovan Gavrilović,¹⁴⁰ procured from Vienna important and valuable collections of international treaties and diplomatic history with the help of Vuk

¹³⁴ AS, PO, XVIII, 92.

¹³⁵ AS, PO, XXXVI, 146, 151.

¹³⁶ *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, doc. no. 17.

¹³⁷ AS, PO, XVIII, 99; *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, doc. no. 521, List of books printed in the state printing house, entry 2 / 14 December 1838.

¹³⁸ It is interesting that the bill for these books was not paid until 1844, AS, Ministry of Foreign Affairs – Foreign Department (=MFA-F), 1844, F 3 P 190.

¹³⁹ *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1*, док. бр. 14; Ljušić 1986: 407.

¹⁴⁰ Popović 2005: 33; Radević 2006: 585-586.

Karadžić: 1) Jean Dumont baron de Carlsroon, Jean Rousset de Missy, Jean Barbeyrac, *Corps universel diplomatique du droit des gens; contenant vn recueil des traitez d'alliance, de paix, de treve, de neutralité, de commerce, d'échange etc.*, Amsterdam 1726-1731. (no. 15); 2) Jean Dumont baron de Carlsroon, Jean Barbeyrac, J. Rousset, *Supplément au Corps universel diplomatique du droit des gens etc.*, Amsterdam 1739. (no. 16); 3) Jean Le Clerc, Jean Neaulme, *Negotiations secretes touchant la paix de Munster et d'Osnabrug*, 1726. (no. 17); 4) J -Y de Saint-Priest, *Histoire des traités de paix, et autres negotiations du dix-septième siecle, depuis la paix de Vervins, jusqu'à la paix de Nimegue etc.*, Amsterdame 1725. (no. 18); 5) Georg Friedrich de Martens, *Recueil des principaux traités d'alliance, de paix, de trêve ...: conclus par les puissances de l'Europe ... depuis 1761 jusqu'à présent*, Gottingue 1817-1835. (no. 2); 6) Georg Friedrich de Martens, Karl von Martens, Friedrich Saalfeld, *Supplément au Recueil des principaux traités d'alliance, de paix, de trêve...*, Gottingue 1817-1830. (no. 3); 7) Georg Friedrich de Martens, continué par Frédéric Murhard, *Nouveau recueil de traités d'alliance, de paix, de trêve...*, Gottingue, 1837-1840. (no. 4); 8) Friedrich August Wilhelm Wenck, *Codex juris gentium recentissimi...*, Lipsiae, 1781-1795. (no. 455).¹⁴¹

The credit for establishing the library of the Prince's Office, or the Ministry of Foreign Affairs, undoubtedly belongs to Prince Miloš Obrenović. Its colorful fund emerged and multiplied both spontaneously and purposefully. It could be concluded that it was only after the removal of books and other materials and handing them over to the Ministry of Education in 1852/1855 that this library became professional. Then only 138 titles out of 496 listed in 1846 remained. This modest fund became the nucleus of the present library of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Serbia. When exploring this topic, we received a permission from the official service of the Ministry to check whether some titles from the 1846 list were still in the library. We selected twenty books that we believed were significant; out of twenty of them we found nine titles which we inspected on 20 June 2014. Unfortunately, we did not find historically significant traces of use in them. These are the books listed as no. 2 (includes underlining in red pen of parts of all the Porte contracts), 3, 4, 6 (contains some underlining in the third volume, in the text which refers to trade), 15 (in the seventh volume the capitulation agreement between Turkey and the United Kingdom from 1675 and the Karlovci Treaty were marked in red pen), 16, 22, 49 (in the eighth and ninth volumes there is some underlining and comments made in the new orthography) and 455 (in the first volume there are comments on the Belgrade Treaty from 1739 made in the new orthography). As can be seen, our research in the library of the Ministry of Foreign Affairs was not comprehensive. It is possible that there are still other titles which were not given to the Ministry of Education, but which might contain records significant for Serbian history. This primarily refers to the books "of all the European laws", or legal literature mentioned earlier in the text, which was acquired during the reign of Prince Miloš, which we were not looking for. Accordingly, apart from the fact that this is a significant testimony to the cultural history of Serbia in the first half of the 19th century, this list of the library fund of the Ministry of Foreign Affairs can serve as a roadmap for possible future research in the specified direction.

¹⁴¹ AS, MFA-F, 1840, F 1 R 132; 1841, F 1 R 121; 1842, F 5 R 20; 1841, Catalogue protocol, no. 804, 867, 1119, 1324.

REFERENCES:

Abbreviations:

NE III = *Narodna enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka III*, Zagreb: Bibliografski zavod, 1928.

Archive material:

Archive of Serbia (AS), fund of the Main Control (MC), fund of the Prince's Office (PO) and funds of the Ministry of Foreign Affairs – Foreign Department (MFA-F)

Published sources:

- Kanic, F. *Srbija, zemlja i stanovništvo od rimskog doba do kraja XIX veka, prva knjiga*, Beograd: Srpska književna zadruga, 1986. [Каниц, Ф. *Србија, земља и становништво од римског доба до краја XIX века, прва књига*, Београд: Српска књижевна задруга, 1986.]
- Katalog knjiga na jezicima jugoslovenskih naroda 1519-1867*, Beograd: Narodna biblioteka SR Srbije, 1973. [Каталог књига на језицима југословенских народа 1519-1867, Београд: Народна библиотекa СР Србије, 1973.]
- Kovijanić, G. *Arhivska grđa o Narodnoj biblioteci u Beogradu 1821-1944*, 1, Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 1990. [Ковијанић, Г. *Архивска грађа о Народној библиотеци у Београду 1821-1944*, 1, Београд: Народна библиотека Србије, 1990.]
- Porović, Lj. *Šematizam Kneževine Srbije 1839-1851*, Beograd: Arhiv Srbije, 1999. [Поповић, Љ. *Шематизам Кнежевине Србије 1839-1851*, Београд: Архив Србије, 1999.]
- Srpske novine*. [Српске новине.]
- Srpski ustavi od 1835. do 1990. godine sa istavima Kraljevine SHS i Kraljevine Jugoslavije*, priredio: M. Radojević, Beograd: Gramatik, 2004. [Српски устави од 1835. до 1990. године са уставима Краљевине СХС и Краљевине Југославије, приредио: М. Радојевић, Београд: Граматик, 2004.]
- Vujić, J. *Putešestvije po Srbiji 1*, Beograd: Srpska književna zadruga, 1901. [Вујић, Ј. *Путешествије по Србији 1*, Београд: Српска књижевна задруга, 1901.]

References:

- Durković-Jakšić, Lj. *Istorija srpskih biblioteka 1801-1850*, Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika SR Srbije, 1963. [Дурковић-Јакшић, Љ. *Историја српских библиотека 1801-1850*, Београд: Завод за издавање уџбеника СР Србије, 1963.]
- Jovanović, N. *Dvor Aleksandra Karađorđevića*, Beograd: Nolit, 2009. [Јовановић, Н. *Двор кнеза Александра Карађорђевића*, Београд: Нолит, 2009.]
- Ljušić, R. *Orijentalni novinar, evropski političar. Dimitrije Davidović (1789-1838)*, Beograd: Politika NM, Tanjug, 2006. [Љушић, Р. *Оријентални новинар, европски политичар. Димитрије Давидовић (1789-1838)*, Београд: Политика НМ, ТАЊУГ, 2006.]
- _____. *Kneževina Srbija (1830-1839)*, Beograd: SANU, 1986. [Љушић, Р. *Кнежевина Србија (1830-1839)*, Београд: САНУ, 1986.]
- _____. *Razmotrište popечiteljstva 1834-1835. Centralno pravlenije 1839-1862*, (u: Vlade Srbije 1805-2005), Beograd: Zavod za udžbenike, 2005, 25-37. [Љушић, Р. *Размотрилиште попечителства 1834-1835, Централно правленје 1839-1862*, (у: Владе Србије 1805-2005), Београд: Завод за уџбенике, 2005, 25-37.]
- Milčić-Grčić, J. *Knjažeska kancelarija*, Beograd: Arhiv Srbije, 1967. [Милчић-Грчић, Ј. *Књажевска канцеларија*, Београд: Архив Србије, 1967.]
- Nikčević, T. *Postanak i pokušaj prerade Građankog zakonika Kneževine Srbije*, Spomenik CXIX,

- Odeljenje društvenih nauka, n. s. 21, Beograd: SANU 1971. [Никчевић, Т. *Постанак и покушај преаде Грађанског законика Кнежевине Србије*, Споменик СХИХ, Одељење друштвених наука, н. с. 21, Београд: САНУ 1971.]
- Popović, V. Lj. *Šematizam Kneževine Srbije 1839-1851*, Beograd 1999. [Поповић, Б. Љ. *Шематизам Кнежевине Србије 1839-1851*, Београд 1999.]
- _____. *Istorija Ministarstva inostranih dela Srbije*, Beograd: Službeni glasnik: Diplomatska akademija MSP SCG, 2005. [Поповић, Б. Љ. *Историја Министарства иностраних дела Србије*, Београд: Службени гласник: Дипломатска академија МСП СЦГ, 2005.]
- Radević, M. „Jovan Gavrilović“, u: Č. Popov (ur.), *Srpski biografski rečnik 2 (V-G)*, Novi Sad: Matica srpska, 2006, 585-586. [Радевић, М. „Јован Гавриловић“, у: Ч. Попов (ур.), *Српски биографски речник 2 (В-Г)*, Нови Сад: Матица српска, 2006, 585-586.]

МИЛОШ ЈАГОДИЋ

Универзитет у Београду, Филозофски факултет

БИБЛИОТЕКА ПОПЕЧИТЕЉСТВА ИНОСТРАНИХ ДЕЛА КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ 1846. ГОДИНЕ

Резиме

У раду је исцрпно представљен садржај библиотечног фонда (списак књига, периодике и рукописа) библиотеке Попечитељства иностраних дела Кнежевине Србије из 1846. године. На списку се налази 496 наслова који су организовани по језицима на којима су написани (132 на немачком, 125 на руском, 114 на српском, 38 на француском, 26 на латинском, 19 на црквенословенском, 12 на разним словенским језицима, 11 на грчком, 10 на румунском, 3 на мађарском, 3 на италијанском, 2 на бугарском и 1 на енглеском језику). Принц Милош Обреновић је основао библиотеку у склопу Кнежевске канцеларије, главне српске владине институције током његове владавине. Канцеларија је временом постала Попечитељство иностраних дела, које је наследило библиотеку. Књиге су углавном биле поклон Принцу и држави, или су се пак наменски куповале у иностранству ради потреба развијања администрације у Србији. Већина купљених књига које се налазе на списку из 1846. године пренесене су у Министарство просвете 1852. и 1855. године пошто нису биле неопходне за дипломатску службу. Редни бројеви ових наслова су у списку одштампани масним бројевима. Преосталих 138 наслова представљају језгро данашње (2014) библиотеке српског Министарства спољних послова.

Кључне речи: Министарство спољних послова, Србија, библиотека, књига, Милош Обреновић, уставобранитељи.

© Faculty of Philosophy, Novi Sad, 2015
ISTRAŽIVANJA 26, 106-132